

قافله استعرا

بر مقدمه ایله پادشاهان آل عثمان و شهزادگان انساد شعره رغبت
بیوران و مخلصریك اولاری حرف الف اولهرق ظهوره آن شعرای
اسلاف و اخلافك تراجم احوالی شاملدر .

{ مؤلیق }

شهر امانتی تطیفات مدنی

محمد توفیق

جزوه مرسی

۱

استانبول

۱۲۹۰

قافله استعرا

مشاهیر شعرای عثمانیه نك تراجم احوالہ بعض آثار شعر بہار بنی جامعدر

مؤلف
محمد توفیق

۱۲۹۰ سنہ ہجری بمبئی رمضان شریف بندہ جمع و طبع فلٹندر

TDVISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1073

استانبول
۱۲۹۰

قافله استعرا

مقدمه

لسان الشعرا مفتاح الحكمة مدیحہ سی فاتحہ پیرای سیاستنامہ مفاخر تری بولنان قوافل شعراءن ارایش یاب سمط بیان اولان مناجات مورت التجات بارگاه جناب قاضی الحاجاتہ درکہ (فاحیت ان اعرف) مشیت ربوبیتی نوع بنی آدمی اصناف سائرہ حیواناتدن فطرت ذکا ایلہ متماز ایلدیبکی کبی صنوف نوع بشر اراسنده صنف ادبا و شعرائی مجرد احسان الہیبسی اولان حسن بیان وادایلہ سرفراز دیورمشدر.

(ان من الحكمة اشعرا وان من البيان السحرا)

ان الله کنوزانی تحت العرش مفاخرها السنة الشعرا . سیدھی حاتمہ ارای شرفنامہ من تری اولان قیابل فصحا وبلغادن پیانی وارد اولان نعوت محامد وثنایا سعادت پستانہ وعرش پایکاه افندمن حضر تریک آستان قدس اشبانہ سزا و احرارکہ قوہ معجزہ ای کلام دری النظام لری کساد افکن سوق عنکاض مشرکین . و رواج بخش انجمن کاه موحدین اولمشدر.

(وما یطق عن الهوی ان هو الا وحي یوحی)

قلوب الشعراء خزان الرحمن سجیدہ سی جصاصیل آرای جودت قریحہ لری اولان

السنة سخن سرایان کروادادبان صدور ایدن منظومہ مدایح و تراضی انجم زواهر اسمان هدایت ال واصحاب وعترت جنابنہ شایان درکہ هر بری برکن قویم بیت الشرف دین مبین و(اشداء علی الکفار رجاء یبهم) جلعت والاسیله عزت قرین وعلی الخصوص سرفافله بدیه کویان بلغایبنی جناب حسان معجز ادا (قل یا حسان والروح معک) خطاب شرفضا بدیلہ مظهر التماس رسول رب العالمین در.

بعدا مداد نظم ارایان حسن ادادن نقش ریز صحایف بیان اولان ششہ بیت قصاید ستایش و محمدت خلیفہ جناب رب عزت و محیی دین ودولت . قویم سر رشوکت (السلطان ابن السلطان السلطان عبدالعزیز خان ابن السلطان العازی محمود خان) معالی منقبت افندمن حضر تریک مدیحہ جلیله لیدر کہ روز مہامن روز جلوس ہمایون لری زاید شان وشکوہ سلطنت

ورتقی علم ومعرفته بر مبدأ سعادت اولمشدر . ایستہ او مطلع سعادت و اسمان ہمتہ استوا کبیر طلوع اولان ستارہ مہ استارہ ترقیدن بریدہ زاهرہ طباعتدرکہ پک از وقت انچنسدہ انوار شمس ہمت شاہیدن استفادہ نور کال ایلہ ابرکشیف ظلمت چہل ووحشتی پارہ لبوب شرعی منور ساز مدنیت ایشدر . ایستہ اونجم ساطعک برتو احکامندن وجود بولان هر بر ذرہ معرفت درکہ بو کونکی کون شہراہ ترقی ومدنیتسدہ بولالقی ایچون هر بری المزدہ

مقدمه

بر مشعل هدایت عد اولمشدر . ایستہ او مشعل ہدایتک بخشایش اشعہ شوق وشغی درکہ الی درست قلم طوتہ میان بنم کبی بر عاجزی بیلہ خطایا ونقصایصنہ پردہ برأت اولمق اوزرہ ذیل عفو ومرحمت اصحاب حیثہ صار یلہ رقی ہمت معرفت دکل بلکه خدمت اہل فضیلت ارزولر بنہ دوشرمشدر .

ایستہ وہیولاء ارزونک وجود ویردیکی سعی وغیرتدرکہ کوچک یا شمدنبو مجامع ادبای صاحب شہرتدن استحصال اولنسان اثار نظم ونثری محفوظ مجموعہ حسن جایب ایتدیرمشدر . اللہ بولنن آثار ادبایان مثنور اولنلری خزینہ خاصہ شاہانہ مکتوبی او طہ سنہ دوام اشادہ لطائف انشا نامیلہ رفیق بک مرحومک نشر ایتدیکی مجلہ نفیسہ سنہ اوچ جلد اولمق اوزرہ ذیل ایشدیم . متعاقبا خداوند کار ولایتہ عنیت وولایت مشار ایہسا نامنہ طبع ایدیلان غزتہ نک نحر یریلہ مشغولیت واورادن استانبولہ عودت و شورای دولت اعضای بنامندن ولی نعم عطوفتلو بسیم بک افندی حضر تریک دستبازی عنایت و ہمتاریلہ تجار خانہ بہ وقوع مأموریت و براز صکرہ (عصر) غزتہ سی امتیاز بنہ ثالثیت و برسندہ قدر عصر

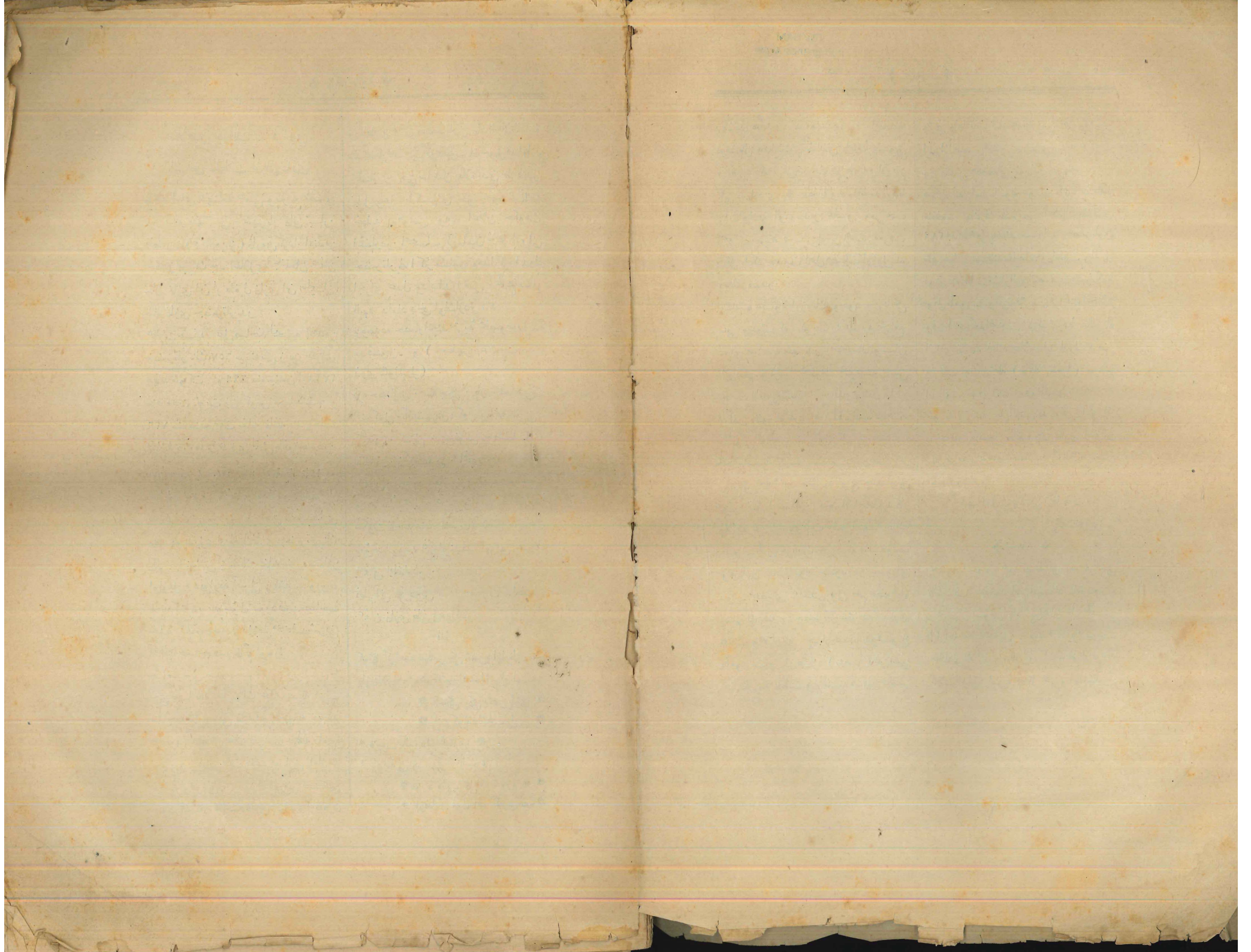
ورتقی و لطائف آثار غزتہ لری نحر و روشسر ایدرک حسب القدر سرای بوسندہ بہ عنیت و برسندی متجاوز اورادہ سپر و سیاحتدن صکرہ بنہ استانبولہ عودت کبی مشغولر منظوم اولنلرک نشرینی تاخیر ایشیدی ۱۲۸۹ سنہ ہجر بہ سندہ مشار ایلہ حضر تری شہر امانت مہمہ سنہ سایہ انداز عاطفت وللملری اوزر بنہ امانت مشار ایلہاتنظیفات مدیر لکنہ تحویل مأموریت وغزتہ نشرندن فراغتہ احتلاسن وقت ایتدی کجہ اصحاب آثارک ترجمہ حاللریلہ اثر لری ترجمہ ذیلنہ علاوہ ایدیلہ رک تبیض وترتیب اولنن مجلہ (قافله شعرا) توسیم ایدیلوب موقع انتشارہ قولمشدر .

شویلہ بر ترتیبہ جرأ تمدن طولابی ایکی الم یوزومدہ اولدیبنی طالدہ کمال عجزی اعتراف ایلہ عمومک اسعاف خطا بر اندازانہ سندن استفادہ دیلرم .

شہر امانت مہمہ سی تنظیمات مدیری محمد توفیق

اخطار

مجرد عصر ہمایون لری شعرا سنی تطایف مقصدیلہ اشادہ اشعارہ رغبت یسورن پادشاہان ال عثمان اناراللہ مفاخر ہم حضر تریک وقوعات جلیلہ لری اثار جلیله لری کتبہ طراز لوحہ کتاب اولمق اوزرہ تبرکا نحر ایدلمشدر .

سلاطین جهانک سرفرازی
اساس سلطنت عثمان غازی

فائحه آرای شهنامه عثمانی و پیرایه بخشای
سر دفتر جهانبانی . شهریار عالی تبار .
حضرت (عبدالعزیز) فاروقی کردار افندمن
حضرت تریک جد اعلازی جنتکان عثمان
خان غازی ابن ار طغرل غازی ابن سلیمان
شاه غازی حضرت تریک
هجرت سنه علی صاحبہ التحیسه افندمن
حضرت تریک ۶۵۷ سنه سی زیور افزای
مهد شوکت و ۶۹۹ سنه سندن ابتداء ۲۷
سنه مدت نوبت زن کوس سلطنت و
۷۲۶ سنه سنده سم بقایه قافله بند رحلت
اولشادر . مدت عمر لری الشمس طقوز سنه در .
اوزون بویلی . آق بکرلی . قرال قاشلی .
صالح و متدین و شجاع و دلاور بر شهر یار
عدالت پروردگر . حتی کجبلکلری
عالمده و پدیزی ار طغرل غازی حضرت تریک
عالم حیاتده بر کیسه نک خانه سنه مسافر
اولور . دیوارده آصیلی بر کتاب کوروب
بونه کتابدر دیوسوال پوردقلنده صاحب
خانه کلام قیددر دینچه مصحف شریفی
تعظیای صاحبه قدر قائم اولور .
طبیعتاری حیلہ و خدعه دن مبرا ایدی .
حتی طائفه مغولک غلبه سیله دولت
سلاحته نک رونق قائدیغی جهته خلیفه
سالموق سلطان علاءالدیندن بالجه امرا
پوز جو پروب سم تغلیه صبارق ناملرینه
خطبه اوقومش . سکه اورمق کبی
خودرایسده بولندقلری حالده ار طغرل

وسلطان عثمان حضرت تری عاتلاءالدینہ
شدتله طرفدارق کوستوب کجوق فداکارق
ایتمشدر . حتی سلطان علاءالدین طرفندن
طبل و علم کلکسرنین خود بخود نه نامنه
خطبه اوقومش و نده اعلان حکومت
ایتمشدر . اصحاب کراماندن شیخ ادہ بلی
حضرت تریله اکثر مشاوره و مذاکره ایدرک
اجرای عدل و داد ایدرلر مش . شیخ مشار
ایله داماد دخی اولشادر .
بروسده حصار ایچینده تریه مخصوصه زنده
مدفون و (مظهر عنایت رب
ذوی المنورلر)
قره حصاری . بیلہ جکی . یار حصارینی .
ایته کولی . یکیشهری . کوپری حصارینی .
کتهنی . کستلی . اورنوس حصارینی .
لنکینی . یکیشہنی . اقیچه حصاری .
کیوهنی . تکفور پیکارینی . بروسه قلعه سنی .
ودها ساسا بر محلاری قیح پورمشادر . وابتدا
سکوت ناحیه سنده ضرب کوس شاهی
و مؤخر ا بروسه قیح اولدوقده اورایی تختکاه
عثمانی ایتمشادر .
نظم آق فردوس مقر حضرت سلطان
عثمان غازی طغرلر هبرکدر .
نظم
کوکل کراسنه سیله بر یکی شهر و یاز ارباب
ظلم ایله رنجبره هر نه استرایسک و ارباب
* اسکی یکی شهر باری *
* ایته کوله دیکه باری *
* فیروب کوردک اغیاری *
* بروسه نی بق تکر ارباب *
* قورد اولوب کل کبر سورو به *
* ارسلان اول باقه کبری به *

- * چار ایدوب هایدی چری به *
- * دل کچیدی حصار یاب *
- * ازینق شهرینه خور باقه *
- * صقار یه صوبی کبی اقه *
- * ازنگیدیده آل باقه *
- * هر بورچنده بر حصار یاب *
- * عثمان ار طغرل اوغلو سن *
- * اوغوز قره خان نسلی سن *
- * حقک ریکر قولو سن *
- * اسلام ولی آچ کلزار یاب *

سلطان مراد خان ثانی

ابن چایی سلطان محمد خان اول

متبع احوال شعرا حسن چلی و ریاضی
وصفایی وامثالی تذکره الشعرا صاحب لریله
اکثر مورخینک اتفاقته باقبور ایسه
پادشاهان ال عثمانین ابتدا انشاد شعرا این
سر یز آرای سلطنت شهر یار فاروق سیرت
حضرت سلطان مراد ثانی سلیمان عدالت
ایتمشدر .
لکن نام نامی همایون و ترجمه حال عدالت
فزوناری زین افزای سر اوجه (قافله شعرا)
اولان پای انداز اولین پایه سلم شوکت .
و واضح بنیان سلطنت سلطان عثمان معالی
مقیبت حضرت تریک نظم سلینسری توارینخ
مشهوره و موثوقه مدکور اولسیله بو اتفاق
نظر التفاتدن همجور اولیق لازم کلور .
هر نه ایسه پادشاه مغفور ۸۰۶ سنه سی
زینت سازمهدشهود و ۸۲۴ سنه سی اولان
تحت شهر یاری یه قعود ویکری ایکی
سنه یدی کون پادشاهلق ایدوب مؤخرأ

استحضار اسباب سعادت بقایه طبع نلرند
حاصل اولان میل و توجه مناسبیله بر سنه
مدت فرزند ارجمندی ابو الفتح و المعازی
سلطان محمد خان ثانی حضرت تریک ترک
سلطنت ایتمش ایسه ده هر زمانده هر دولک
طبیعی موجود اولیق لازم کلان دشمن دولتی
کبی اول زمان دخی دولت عثمانیه نک موجود
اولان دشمن طبیعی لری حضرت فاتحک
صغرسن و عدم تبحر به سندن استفاده به قیام
ایتملری اوزرینه اتفاق امرای ناملریله
دفعه ثانیه اوله رق یدی سنه مدت زمام اداره
دولتی یه اقتدارینه الممش و ۸۵۵ ده
عازم کلشنسرای بقا اولشادر .
بو صورتله مدت سلطنت لری ۲۹ سنه ۷
آی ۷ کون . و مدت عمر لری ۴۸ و یا
۴۹ سنه به منتهی اولور . چونکه ۱۷
و یا ۱۸ سنلرند تحت شاهی وجود عالی لریله
مباهمی و کنجلیکده ابتدایر اد ثانی جالس
سر پر پادشاهی اولشادر .
اوزون بویلو . آق بکرلی . طغان بورونلی
حسن الوجه . فصیح . ولیخ . عدوبت
لسانه مالک و کمال درجده سمت زهد و صلاحه
سالک بر پادشاه عارفندر ۵ استغنیار اوغلی
سلیمان بک کریمه سی و لاقرالنک دختر لریله
عقد ازدواج ایتمشدر .
علما و ادبا و شعرا یه کمال رعایت و دأما عقد
جمعیت علوم و فنونه همت بیوررزدی .
حتی کتدولری انشاد شعر بیورد قبحه امرادی
تخلص ایدرلر مش کراماتی باهر وقت و حوائق
و خصوصاً علو طبع و کثرت محامدی السنه
ارباب توارینخده متدار بر پادشاه عرفان

عطا یار

مظاہر اولوب خدمہ سندن وزیر اتمک
وقضائے مدت شرعیہ وضع اتمک زمان
سلطنت لرنده واقع در اشهر اثار شعر یہ سندن
برقاج بیت تحریر اولندی .

کرچہ کیم حدم دکلدور بوسه کی قلبی طلب
عارف اولان چون بیلور آتی نه لازم سو بیک

* ساقی کتور کتورینہ دونکی شرابی *
* سو بیت دیله کتورینہ چنک وریابی *

از میر . آق شهر . کوتاہیہ . الاجہ
حصار . کوکر چنک . جان اواسی .
سلائیک . نیکیولی . قلعه آتہ وسائر
پک چوق محملاری ضمیمہ ممالک شاہیلری
پورمشلسلہ . ووزنہ ملجمہ کبراسنی فاتحہ
طغر نامہ لری ایدوب فسختسرای بقایہ
رحلت ایتشلردر .

فاتح استانبول سلطان محمدخان ثانی
ابن سلطان مرادخان ثانی

ادرنہ ۸۴۳ سنہ سی تولد پورمشلردر صغر سندنہ
اماسیہ سنجاغہ چبقار بلوب پددرلی سلطان مراد
ثانی دھا حال حیائہ ایکن اون درت باشلرنده
فاتح محمدخان حضرت نرینی تخلیف ایتشلردی
برنجی خلافت لری مقتضای زمان برسنہ قدر
دوام اید بیلوب پددرلی سلطان مرادخان
ثانی حضرت تارنیک ترجمہ حال لرنده یازلدیغی
وجهله امر اہ وکلای سلطنتک وقوع ابرام لری
اوزرنہ فاتح محمدخانک رجا وطلبی وبالطوع
سلطنتدن فراغشیلہ مراد ثانی حضرت تارنیک ایکنجی
دفعہ یدی سنہ مدت چاوسی فاتح حضرت تارینی

تکرار اماسیہ بہ رجوعہ مجبور ایتشلردر ۸۵۰
سنہ سی پددرلی مراد ثانی حضرت تارنی منقل
جواری رحانی اولدقده سلطان محمدخان
ثانی اون طوقوز باشلرنده بالارث والاستحقاق
ازیکہ ارای شوکت عثمانی اولمشدر .
ایکنجی دفعہ مدت سلطنت لری ۳۱ عمر لری
۵۳ سنہ بہ منتهی اولور . عالم . حکیم
. ادیب . شاعر . جسور . وقور .
عادل . واقف مصالحو زمانہ حقیقہ
پر بادشاہ یکانهدر .

روم ایللی وانا طولیدہ برچوق فتوحاتی وارد
بوسنہ ده دخی اکثر قلاعی ضمیمہ ممالک
شاہیلری پورمشلردر . اعظم فتوحاتی
روم امیر اطور لغنی زیر وزیر . واستانبول
کی برشهر غرابی سر بر شوکت صبر عثمانی بہ
مقر ایتلردر کہ بوقع عظیمک فاتحنی مقام
مدح و تبشیرده کهر ریز لائی صدور وسنوح
بیورلش اولان حدیث شریفک ماصدق
مضمونی اولمشدر . اثنای فتحده مالک
اولدیغی قدرت وقوتنہ استناداً (نتہ کیم
اسپانیانندلس لیرہ ایتمش . خالاروسیه قرانلیلرہ
چرکسلرہ ایتکده بولمشدر) اھالیسنک
دن وجان مالاری علیہنسدہ برکونہ معاملہ
جبر یہ ده بولمقد قد نبشسقه اھالیدن اولان
خرستیانلری تأمین قصدیلہ اعطا واحسان
بیوردفلری امتیازات ہر ملت اراستدہ لسان
ستایشلہ یاد اولنور . هیچ بر بادشاہک موفق
اولہ مدینہ بولہ بر قبح عظیم ایلہ فاتح جہان
اولق قدر شان وشرفہ مالک اولش فاتح
سلطان محمد خاندن . و بوقبح و بوعالیبتلہ
کر بوہ قہر وسندن غایت مجتہب اولہ لری

اولہ لری طریق سداد وعدل ودادہ سالک
اولان فاتح سلطان محمدخان حضرت تاریدر .
استانبولک الکووزل برحمتلہ کہ فاتح و سلطان
محمد سنی دینور برجامع شریف ومدارس
کبرایلہ تمام بنایدوب استانبولی دارالعلوم
ایتشلردر . ہر طرفدن برچوق مواعید
وعطایا واحترامات اجرا واحسانیلہ جلب
ایتدیگی علما معارف اسلامیلہ پک
بیوک خدمت لریدن فضلاندردر . خواجہ لری
مثلا کورانی حضرت تاریدر . عربی
یونانی لسان لرنہ اشنا ایشلسر . علی قوشی
حقتدی حرمتی معارف پور لکنک الکووزل
علامتیدر . عونی مخلصیلہ شعر سو یارلرمش
اطائفہ دخی میلاری اولوب محل کو اولان
ندھاسنہ احسان لری موفور . وخصوصا
وی بروندیلری احد پاشا ایلہ اولان اطائفی
بعض تار بیلردہ مسد کوردر . بونلردن
بعضیلری احمد پاشانک ترجمہ لرنہ یازلدی .
برایکی بیت اثار شعر یلرنددر .

نظم

چکرم بار لردی خنجر جور و ستمک
صبرمک جامہ سنی طوغرادی مقراض غمک
سختجہ گاہ ایلرایدی کعبہ محراب کی
کو بیک ایچندہ ملک کورسہ نشان قدمک

ای کوزم کون یوزینہ قارشونبجہ بردو کہ سن
رخلری تابی ایلہ قوریدی قالمادی دمک
ساقی قیامی صون کہ بردم لالہ زار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان وقت چہار الدن کیدر

بزمہ سلطنت لافک اوررمش اول قرمانی
خدا فرصت و بررسہ کر قرہ پوہ قرام آتی
سلطان بایزید خان ثانی
ابن سلطان محمدخان ثانی

مولدی ۸۵۱ سنہ سی در . وقتاکہ فاتح
سلطان محمدخان حضرت تارنیک ۸۸۶ سنہ سی
اناطولی طرفنہ صرف چابکران توجہ
بیورد قارنہ ککبوزہ جواریندہ وفاتی وقوع بولور
فاتحک اولوقت ووز بر اعظم لری اولان قرمانی
محمد پاشانک [۱] سوء تدبیریلہ حضرت
فاتحک وفاتی شایع اولہ لری بیکچری طائفہ سی
کردن فراز وغصب مال واموالہ دھن یاز
حرص وآن اولہ لری استانبولہ عزیمت
وہر تقدرا سکدار بقاسندن اناطولی حصارینہ
دکین اسکدرہ قایق بناشوب کیمسہ بی استانبولہ
کچرمسی منع اولمش ایسہ ده بیکچری
طائفہ سی بندک وقرتال طرف لرنہ بونسان
بیلرہ استانبولہ کیرلر .

بعض ثوارینک بیانشہ کورہ حتی بالفعل
نہب وغارت اموال اھالی بہ جسارت وقرمانی
محمد پاشایی دخی قتل ایدرلر . ہیئت وکلا
مضطر اولوب چار ناچار فاتحک حیث وفاتندہ
زندنہ بولنان بایزیدم حومک اوغلی سلطان
قورقودی سکوت فتنہ وفساد امیدیلہ
موقف و پددری سلطان بایزیدہ نیابتہ اجلاس
ایتشلرایدی . بو تدبیر ایلہ آتش فتن وفساد
[۱] قرمانی محمد پاشا (نشانی) شخص ایدر
برادیب وقور وشاعر مشہور در کہ حرف
نوندہ (نشانی) دیو ترجمہ حالی تفصیلا
یازیلہ جقدز .

بر مقدار سکونت پذیرد بر مراد اولور ایسه ده
کفایت اجلاس اما سیده جناب سیده
دولتآب یازید خانی ایله قرمانده بولسان
سلطان جبه نحر بر سلطان یازید و سلطان
چم هانکیسی اول کلور ایسه تحت سلطنت آنک
اولسی قرار کبر اولشیدی ایشته بو عرض اوزرینه
۸۸۹ سنه سی یازید ولی حضرت تبری سلطان
چیدن اول کله رک شرف افزای تحت
عثمانی اولشدر

سلطان یازید ثانی سریر سلطنتده
استقلال بولجه آق کرمان . اطله نه .
طرسوس . رها قلعه لرینی . و اینسه
بختی . متون غرون . اوار بن سائر
قلاع و بقای . وموره . لوفجه .
ودراجی ضمیمه ممالک شهر یاریلری
ایدوب بومثلو برچوق قوچاتی قرمانشدر
ایسه ده کدران سن جهتیه دیزلینه
عارض اولان علت تقر یضدن فراغ سلطنته
قصد و عطای نایجا اولوق اوزره اوغلی
سلطان احمدی ولی عهد اتمشیدی .
سلطان احمد اسکدار ده مال تبه دئه مترقب
بشیر سلطنت ایکن یکجیری طائفه سی
مدمن شرباز دهر لک صورت تحلف
کوسترملری اوزر بنسه یاوز سلطان سلیم
خان غازی زینت طراز جهسا نکیری
اولشدر .

سلطان یازید تحت سلطنتک زمان شیخوخته
اقتزاندن طولایی حال حیانتده تحت وتاجی
سلطان سلیم اعطای ایدوب کند ولی
دیمتوقه نام محله عزیمت اوزره ایکن اثنای
راهده متوجه عالم بقا اولدیلمر .

سلطان یازید ولی عصر نده ظهور ایدن
شعرا هر عصر دن زیاده ایدی دیو تنه کره
لک اتفاق واردر . چونکه شرابه جوآز
واحسان و عطایسی و فرامش . حتی جلال
دوانی و جامی بی مستغرق انواع لطف
واحسان بیکرانی یورد قبری متواتر در .
کندولی دخی (عدلی) تخلص
ایدرلمش .
اثار شعره سندن برفاج بیت تبرکایازلدی .

نظم

ای سوار اسپ ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر ایانک مر دانه باص
برادری سلطان جم کند و سنه تحت
پادشاهی نصیب اولدیقتن مغموم اولوب
بو بیقی سلطان یازیده کوندر

بیت

من بستر کله تپاسک شو قله خندان
بن کل دوشم کلخن مختنه سبب نه
پادشاه بسطامی سیرت دخی بو یولده جواب
نصیحت و پر مشارددر .

جواب

چون روز ازل قسمت اولنش بزه دولت
تقدیره رضا و برمیسه سک بو نه سبب نه
حج الحرمین دیو دعوال ایدرسک
یاسلطنت دینه ایچون بولجه طلب نه

سلطان سلیم خان اول

ابن سلطان یازید خان ثانی

سلطان یازید ولی حضرت تبری تک فراغ
سلطنت ارزوسی وشهرزاده لردن سلطان

احمد و سلطان قورقوددن ترجیح ایله مجرد
حضرت یاوز سلطان سلیمک مقام خلافت
کلی حقند ه ترقی جویان و حمیتندان
عصرتک الحاح واضرار لر اوزرینه روم
ایلی قطعه سنک منتهاسنده بولسان سلطان
سلیم خان حضرت تبری نه دعوتنامه ارسال
اولنددی . و جناب سلیم خان دخی
پارکاب استعجال ایله ۹۱۸ سنه سی
صرفنده استاتبوله کله رک اولادری
یازید ولی حضرت تبری نه ملاقی و ثابیا
پدرینک بالذات دلالتیه نائل تحت
حسروانی اولشدر .

حتی وکلا و علمای حضوریته جلب ایله
دهارسم بیعتی اجرا اتمدن اول بیان مسلاک
طرزنده امیرانه و جهانتکرانه شویله برنطق
اثرآد یورمشدر .

(بن پادشاه اولورسم یتیم عربستانی
چر کس لردن . بلاد عجمی شیعهدن
نظهددر . مجرد اسلامی برنقطه یه جمع
ایچون هند ونورانه کیده چکم . شرق
وغربده اعلاسی کله یه چالشه جغم .
ظلمه یه اولادم اولسه مرحت ایتیه چکم .
زمانده راحته وارمق و اهالی یه تسلط
ایتمک تمکن اوله من . ایشته بنم حالم
بودر ؟ سفردن قورقز ایسه کزینی اختیار
ایدیکز . والا سلطان احمدی قبول
ایلیکز .)

بونطق اوزرینه هاداران اسلام کندورینه
فوق العاده القشرا ایدوب امر بیعتی اتمام
ایلدیلر . فی الواقع سکر سنه طقوز آی
مدت سلطنتنده سلطان سلیمی شومسلاک

جهانتکرانه دن تصادف ایتدیکی مشکلاتک
هیچ بری روگردان ایده مددی . بعض
انترقیده مینی وجهه عزیمتنه سد ممانعت
چکن امر اووزرابی درحال خدمتندن
دفع ایدر . و محاربه ده کبرو دونک
ایستیان یکجیر بلره (سز دونک بن حربه
یانکر کیدرم) دیرلمش .

ایشته یاوز سلطان سلیم خان حضرت تبری
بو یله زینت عالی ایله جلوسنی متعاقب
حدوث ایدن برادر لری سلطان احمد
و سلطان قورقود فتنه لری کبی فجع فجع
وقعه لری نسکیند نصکره همان بر مجلس
عقدیه ایران اوزرینه هجوم و تبریزده شاه
اسماعیلک زوجیه سی تاجلی خانمی اسپر
ایتدی . بلکه نطقنده (یتیم بلاد عجمی
شیعه دن تطهیر در) مجملتی تفصیل
وتفسیر ایتدی .

ایران سفرینی متعاقب اردوسنی مصر
حکومتی اوزرینه سوق ایله خلفای عباسیه
شعبه سنی مصر دن قالدیرمش و امامات
جلیله متبرکه تک مقام خلافتیه نقلیه
ملوک عثمانیه بی خلیفه انام ایتشدر .

دیار شرق کورجستان . بابورد .
خر بوت . موصل . دیار بکر . کردستان .
حلب . قلاع شام . اعظم قوچا تندر .
عزم جهانتکرانه سی شمول مرتبه
ایمشکه . اوروپا قطعه سی ایکی پادشاهده مقر
اوله ماز دیرمش . ۹۲۶ سنه سی شیرنج
اجلدن رهاسکن اوله موب نسرطار
روحی آشیان طراز دوحه بقا اولشدر .
اکثر مورخا وفاتی شو صورتله یازارل .

یاوز سلطان سلیم بر کون پنجه ده
عاشای ازهارا یدرایکن صرئنده چیمان وجعی
حس ایدرلر .

ندیجی حسن جان افندی یه امر ایدوب
ابوجه صد پر لر .

سیلوچه چیمان اولور . وعده تکمیل اولوش
وقتیز تدبیردن طولانی پادشاه مغفور
واصل کلشنسرای جشان اولور .

بوخالده مدت عمری الی برسسته اولوش
اولور . سلطنتی سکر سنه در .

جزاری غازی حیرالدین پاشا به بر قاج قطعه
سقیته ایله اعانه ایلشکن جزاریک ضابطله

ممالک شاهانه به التحاقی انجق حیرالدین
پاشانک قورصالقده مهارتته وسلطنت

سلیم خان زمانته مخصوص اولان بیوک
بیوک موفقیتلرک تیسر حصولته دلالت

ایدر .

یاوز سلطان سلیم مشاغلدن حالی بولندیجی
زمانلری کتاب مطالعه سیله کچورز مشلر .

مشاهیر ارباب قلم اعجابدن فضل اللهک
تاریخ و صافی الدن بر اقا زلمش . شعرده

مخلصلری (سلیمی) اولوب دیوانی مشهور عالیدر .
نظم

این سفر کردن و این بی سر و سامانی ما
بهر جمعیت دلهاست پریشانی ما

ایران سفرینده کیدرکن سو بلد کلری
متواتر در .

نظم
بن بنام لایقیمی اول قارشومده ایاغک طورده
سرونازم دن بن اولدکده نمازم قلمسون

سار اشعارندن اشهر در .
این کمال یاوز سلطان سلیمک وفاتنه غایت
سوزشلی برحیثیه سوبلشددر .

قانونی سلطان سلیمان خان

ابن یاوز سلطان سلیم خان

۹۲۶ سنه می پدرلری یاوز سلطان سلیم استانبولدن
ادرنه به اثنای عزیمتده نائیر شهر پنجه دن

نوبت زن کبوس زحمت آخرت اولوسی
اوزرینه قانونی سلطان سلیمان سنه

مذکورده اوزنک ارای شوکت عثمانیان
اولمشدر . عمری اوزون . فتوحاتی

جد و عیددن بیرون . واضع قانون .
بر پادشاه عدالتتون ایدلر . زمان

سلطنتنده سیف و قلم یک چوق بیولو
بیوک اثرلر ایش . وسایه سطوت

وزیر جناح عدل و راستند . دکل ملوک
اسلامیه بر قاج اوروپا قرالی اسوده نشین

امان اولمشدر . فرانسه بی قرق سنه
حمایه ایلدی . شرفا و جنوب ایتدیجی

مخار به لرک هر برنده بر قبح عظیمه نائل اولوردی
امتداد سلطنت چه پادشاهان عثمانیانک

الک بختیاری در . لکن مدت سلطنتنده
وقوعه کلان فتوحات کثیره ینه طول

مدت سلطنتته نسبة آزدکلدر . اوستریا
اوزرینه آچدیجی مخار باتنده و ایران

اوسته ایتدیجی مهاجراتنده ممالک
عثمانیه بی ایکی مثلی توسیع ایشدر .

مخارستانک طمشوار . اردل . بودنی کبی
ایالات جسیجه سنه ایکوز سنه یه کلنجه به
قدر دولت علیه وزارتسک والیلکلری

قانون سلطان سلیمانک برکات مظفر تیدر .

بغدان استونی بلغراد . بچوی . استرخون
وان . نججوان قبحی قرده کی موقیبتی

ایتالیایا و ونیدیک و جزایر اطلر بنک غارتی
دکرده کی اثر صلاحیتیدر . سکتوارک محاصره

وقعتند . و ۹۷۴ سنه سنده وفات ایتدی
عمری ۷۴ و مدت سلطنتی ۴۸ سنه بش

آیدر . اوائل حالنده مائل صفا و تابع
هوا اولمشلرسده از مدت ظرفنده ندامت .

و تحصیل علومه رغبتله تکمیل نسخ
بیورمشدر . هله علوم فقهه انسابلری

زیاده ایش . اثنای وفاتنده قبر ینه
قوللمنی توصیه ایتدیجی صندقچه اتفاق

اکابر دولت ایله آچلدقده مدت سلطنتنده
جزکات سیاسیبه سنک احکام شرع شریفه

تطبیقی ایچون اوانسعوددن الدیغی فتوایر
ایمش . حتی ابوالسعود اقدینک بوخال

اوزرینه (ابواه سلطان سلیمان دیوان
حتده می بنی مسؤل ایتدک) دبدیجی

هر ویدر .
اداره دولتک هر شعبه سنه بقانون وضع

ایتدیجی جهنته سلطان سلیمان قانونی
دیوالسنه ارای احترام در .

امرای بحر به سندن مقام قبودانی به
کلان جزایری غازی خیرالدین پاشا

معیننده کی دوغما ایتالیا و ونیدیک جمهوری
الننده کی جزایری عارت زده فنا .

ودولت علیه ده الک اول دریا امور ینه متعلق
خریطه تألیف ایلدن سیدی رئیس پورتیکبر

دوغماسیله هند دکرلنده آهنک جنگ و غا
ایتشددر .

وقناکه ۹۷۴ سنه سی سکتوار

محاصره سنک اوتوز برنجی کونی مزاج
شر بقدر ینه ضعف عارض اولهرق کوندن

کونه اشتداد ایله سنه مزبوره صفرینک
اوچنجی کبجه می طاب روح بر فتوحی اشیان

ساز چنان اولمشدر .

وفاتک ابرتسی کونی ایدیکه ضربا و قهرأ
سکتوارک ایچ قلعه سی دخی فتح اولنوب

سکتواربانی اولان نسفی نک باشی کسبیه رک
صندوقه نعش معفرت نقشلری نختنده

غلطان ایدلشددر .

سکتوارده کیفیت وفاتی روز اعظم صه ولی
محمد پاشا کتم ایله پادشاه جدید سلطان

سلیم ثانی حضرتلر ینه ارسال نوید
اولنوب و سلطان سلیمان قانونی حضرتلر بنک

جسدی عربیه به وضع ایدیلوب بلغراد
عودت و سلطان سلیم ثانی حضرتلری مقر

حکومتلری اولان مقننسانن نهضت ایله
استانبوله معاودتله امر بیعت بالاچرا سلطان

سلیم ثانی شرف افزای تخت سلیمانی
اولهرق استانبولدن تکرار حرکت و بلغراد

مواصلت بیورم پنجه افشا ایدلماشدر .

حیراتسندن پدری سلطان سلیم خان
حضرتلری . و اوغلاری شهزاده سلطان محمد

و جهانگیر ایچون برجامع شریف و مدارس
و حجرات و عمارات بنا بیورمشدر .

و بونلردن ماعدا نام سامیرینه فتمی اولان
سلیمانیسه جامع شریفی و مدرسه شیخی

و قانون اوزره علم طبک تدرسی ایچون
انشا پوردیجی حجراتی . و دارالشفا سی

الی یوم التاذ روح شریفی حیه ایله یاد
ایتدیر حبرات جلیله دندر .
مر تب دیوانی واردر . (محیی) تخلص ایتشدیر
جله اشعار تندر .

نظم

جانه فاتمه یوسه اهل لب یار ایستین
باش ویرر بو یولده بزلف سپکار ایستین

بی وفایارک (محیی) جورینی معذور طوت
یار سنر قاور جهانده عیسنر یار ایستین

سلطنت دیدکلری ایچتی جهان غوغا سیدر
اولیه دولت جهانده بر نفس صحت کبی

تاج و تخت و سلطنت بر باد اولور چون عاقبت
کندونی عالم سر برنده سلیمان اولدی طوت

قالدیر سن چون ایغی بزم دینسادن کول
ایچدوکن جام شرابی آب حیوان اولدی طوت

ژنک عدن دبلر ایسک اوله کولک صافی
قومه الدن قومه بر خطه شراب صافی

سلطان سلیم خان ثانی
ابن سلطان سلیمان خان
۹۴۹ سنه سی قاط آرای مهد شوکت

اولشدن . اوتوز بش باشنده و مغنیسا
حکومتده ایکن پدر لری سلطان سلیمان
قانونی حضرت تلیک وفاتی خبری واصل
اولجه مغنیسادن حرکت و درس عادتده
جلوس تحت سلطنت بیور مشردر .

جلوسلرینی متعاقب استنبولدن نهضتله
بلغرادده اردوی همایونه مواصالت ایدوب اعلان
جلوس همایونه مسارعت ونعش مغفرت نقش
حضرت سلطان سلیمان خان بی استصحاب
ایله استانبوله عودت ایتشدیر . امور

دواتی وزیر اعظم لری صفوللی محمد پاشایه
تفویض بیوروب کندولری کوشه صفا
واسطه اخته چکلمش وحشی ندیم خاصی
احمد شمس پاشا مصاحبتله ادر نه ده

وقت کچور مشردر . صفوللی محمد پاشا
پر طرفدن ترتیب دیوان ایله امور عیسادی
بحق رؤیت ایدر .

ودیکر طرفدن دخی مقتدر وزیرانی سردار
نصیبه طرف طرف اردول سوق ایلردی .
سردار لالا مصطفی پاشا مؤخر ا قبودان
دریا قلیچ علی پاشا معینده اولان مکمل
دوخالله قهریس وسافر تمامها آندی
وسردار سنان پاشا اردوسله اقلیم عن
داخل حوضه ممالک عثمانیه ایداسدی .
تونس فتح اولندی .

زمان سلطنتده کافه امور دولت اهلنسه
تفویض اولندیغی . وخصوصا سلطان
سلیم ثانیک قدردانلغی جهته مشغول
استراحت و مائل صفا وصحبت اولسی
محال تعریض اوله من . چونکه درکار
اولان کفایتی مناسبله مستند صدارتی

بالاستقلال عهد استیثانه و یردیک وزیر
اعظم صفوللو محمد پاشا دولتک کمال اقبالنی
پک کوزل محافظه ایتشدیر .

حتی صفوللی محمد پاشا کندوسی ایچون
بتر به انشا ایتدیررکن سلطان سلیم ثانی
حضرت لری ندیمی شمس پاشا ایله تر به نک
اوکندن کچور (شمسی بوکیک تر به سیدر)
دیو سوال بیوررر .

شمی پاشا دخی محمد پاشا کندر دینجه (عجیبا
نوقت بتاچقدر) دیمسی اوزرینه شمی پاشا
پادشاه امر ایت شمدی یاتسون دیدکده
(حطایتنک بکا ودولته لازم بروز بردر)
دیوب قدر دانلغنیظهار ایتشدیر .

شمی پاشایله لطائف چوقدر . اخر عمر نه ده
طریق عیش و فسادن عنایتاب سمیت
ندامت . وکافه لذائذدن فراغتنی متاقب
برکون حسامده ایغی قایوب دوشر لر .
وحییلی اضطراب کچرر . بو اضطراب
ایله جایه وضعف معسده به میل اولوب
ایبکی آی حسسته یاند قد نصکره ۹۸۲
سنه سی شهبانک یگریمی سکر نیچی کونی
غازم دارالنعیم اولدی لر .

اوغلی سلطان مراد ثالث حضرت لری
مغنیسا حکومتلرندن عودتله مر بع نشین
سلطنت اولجه به قدر اون کون وفاتی شایع
اولما مشردر .

مدت سلطنتی ۸ سنه بش آی . وعمری
۹۵ سنه در
صار شین ومهیب اولغله صاری سلطان
سلیم دخی دینور . اشای صفا و محبتده

انشا و اشعاره دخی میل بیوررر . (طالب)
تخلص ایدر لر مش . تبرکا براق بیت
بازلدی .

نظم

نوی نیده روح افزا اولور عشاقه بر دم وار
دلانی کبی نالان اوله نه براوز که عالم وار

طسالبا سعی بلیغ ایت کوی یاره واری کور
جانی حانانه و پروب ترک ایله یوغی واری کور

عاشق صادقده دل بردر داوله مز یار ایکی
هیچ برتخت اوزره مکنکی اوله خنکار ایکی

سلطان مراد خان ثالث

ابن سلطان سلیم خان ثانی

ولادتق ۹۵۳ ده در . پدر لری مقفور
سلطان سلیم ثانی حضرت تلیک ۹۸۲
سنه سی وفاتی خبرنی مغنیساده مشغول
شکار ایکن المسیله بالاستجمعال استانبوله
کلوب ۲۹ باشنده اولدیغی حالده سنه
مذبوره رمضان شر بفتک سکر نیچی کونی
جالس اورنک پادشاهی اولمشدر . وزیر
اعظم صفوللی محمد پاشانی ایقا ایلدی .

بو ائتاده عجم شاهی طهماسک وفاتی وشاه
اسماعیل ثانیک جلوس و وقوعه ممالک
ایران عادتا متقلبه التده بریشان ومستعد
التحاق ممالک عثمانیان اولدیغی بغداد
وارضروم والیکلرندن انما اولغین شرق
سفری اعلان واردولر سسوقبله لشکر عجم
پر باد ایلدی لرک تا تبریز قلعه سی کشاد .

و يك چوق قلاع و بقاع ايران زمين عدالت سلطا مراد بيه بكيدين معمور و آباد ايدلدى . تقليس فتح . و ولايت انكروس اوزرينه عسك سوق ايديلوب مظهر غلبه اولمشدر . طاعستان چركستسانده يك چوق محل ضبط اولدى . شرق سفرينه عثمان پاشا . وانكروس محارباننده ستان پاشا سردار ايديلر . سلطان سليمان قانوني حضر تاريه سلطان سليم ثاني حضر تاريك و كند ول ينك وزير اعظم لفته دين و دلت اغورنده ابراز مازكاردا تي ايتمش و السنه انا مده نامي طويل محمد پاشا دوشهرت المش و حالا اوستريا و مجارستان ايالات جسيمه سي موزه خانه لريله و يانه موزه خانه سنده و سرعسكران شجاعت عنوان صره سنده (محمد صقاولويج) ديوهيكل مجسمه سي محفوظ موقع احترام بولنش اولان محمد پاشاي طويل ايام سلطنت سلطان مراد ثالثه يوم مخصوصنده ترتيب ديوان ايدرك رؤيت مصالح انام ايدركن ديوان بنده بولنان برين شعورك خنجر غدريه شهيد اولمشدره ايشته محمد پاشانك وقوع شهادتي اوزرينه مراد ثالث حضر تاري مهر و زراتي و زردان هر كيمه ارزاني پورمش ايسه محمد پاشاده كي لذتي امامشدر ۱۰۰۳ سنه سي جهادي اولاك سكرنجي كوني دارالسلطنت عليه درو ح شر يقاري متعازم قركاه مولي اولمشدر .

۹۸۲ سنه سنده و ۹۹۰ ياشنده جلوس پوردقندين مدت سلطنت تاري ۲۱ سنه به و عمر لي ۵۰ سنه به منتهي اولور .

اورته بويلو . قومرال واوزون صقالي . خوب صورت . ملك سيرت . پر پادشا . صاحب جود و سخاوت ايشلر . زمان دولترنده شهر شعرا نوعي افنديك علوفه لر ينه اللي اچقه ترقى احسان ايدرلر . اتفاق اول ائنده بررؤ ياده كوروب تعبيريني نوعي افندي به حواله پوردقننده نوعي افندي كوشش پادشاهينه في الجملة تقصير و تدبير شهنشاهيده تدني الهه تعبير ايدر . مسموع مراد خان اولنجيه (سز ترقى بوله سز بزه تدني نيلر . نوعي بوله بوقسمته راضي دكلير) دو طنز امير جواب و پر مشلردر . عليه فرط احترام لري مشهوردر . قاضي عسكركرك كوندركلري تلخيصاري (قضايا اولدى منظور اوله توجهيه و) عروضك اولدى مقبول اوله توجهيه) نظم لريله بيوررزمش . مقنيساده كوزل برجامع شريف و مدرسه منقلى وارد . آثار شرعيه سندين برغزل نخر اولندي .

غزل

نيجه طاقت كتورسن جسم عاشق روي دلداره كتورمزن تاب چون بر لحظه تاب برق انواره مقيم خانقاه عشق اولسدن بوجل پردرد اولوب ابدال محنت بغري ياره جسمي صدياره تفكر اينلر بدم كوكل افكار غير بدن بوجل يارك سر يدر و پر لزل بول اغياره بچاره چاره ايدو بيدر دل بچاره به هردم چو ياره ايدن اولدى ينه آندن مرهم و چاره (مراد) كسوزلريك كوسترهر حرفي بر حكمت نه حكمت بلکه عبرتدر دوا در جمله بچاره سلطان مراد خان رابع ابن سلطان احمد

خان اول

۱۰۱۸ سنه سي طرازنده كهواره شوكت و ۱۰۳۲ سنه سي كانكش عسلي پاشا صدرتنده و يحيى افندي مشيختهده اتفاق اكار بروت ايله سلطان مصطفى خان اول ابن سلطان محمد خان ثالث خلع ايديله ركمرع نشين سلطنت اولمشدر .

و قبا كه ۱۰۳۳ سنه سي شاه عباسك بغدادى استيلاسي اوزرينه حسين پاشا بغداده كوندراش ايسه ده مشاراليه شهيد اوله برق عساكر ايران موصل و كر كوكي دخي ضبط و تسخير ايشلدى . سلطان مراد قريم خانلري سردار لغيله بظرفدن روسيه اوزرينه محاربه آچمش و ديكر طرفدن تمسسه سرحداتي دخي قارشمش اينك سردار اكرم چركس حسن پاشا و فات ايدوب برينه كچن حافظ پاشا معتبيله كورجستان اوزرينه و مراد پاشا سردار لغيله بغداده مقدار كافي اردوز سوق ايتشيدى شاه عباس ايله حافظ پاشا ببنده برچوق محاربه لر دنگره بغداددن ارض رومه قدر ايران الته كچن ممالك عثمانيه استرداد اولندقدن بشقه همدان و كنجوان طرفلري دخي استيلا اولنوب حدود شرقيه سرزمه متسلطيندن تأمين ايدلشدر . پادشاه هر نه طرفه سفر آچميسسه غلبه چالهرق سرحدات دولت عثمانيه بي تأمين ايتد كدن بشقه ابطال دخان و قهوه و سدا بواب ميكنه ايله بونلردن عبارت احداث فتنه همچون اخذ ايدلان دار النديوري مسدود ايدرك فتن داخليه بي دخي رفع و الغا ايتشيدى . اگر چه شدت عيش و هوايه استيلاسي و كثرت تبديل و قتل

وزرايه انهماي اولسه ايدى زمان سلطنتنده ياوز سلطان سليم ثاني اقبالنك اعاده سي جلادت و مهارت فوق العاده سندن مأمول اولنوردى . شاعر مشهور نفعي افندي بي قتل ايتشدر . سلطان مراد رابع حضر تاريك وقايع خارجيه و داخليه سي يك مفصل اولديغندن اوزون اوزادي تحريري موضوعك خلافته كورلشدر .

بغداد سفرندن عودتنده منكر المزاج اولديغندن برقاچ آيلر صهباي ذوق و نشاط نظر انقائدن دور اولشيدى ۱۰۴۹ سنه سي بيرامنده بر مقدار تيجيخ مزاج ايتكته تيريك عيد سعيد رسمي تمام اولدقدنصره مراد رابع حضر تاري سنان پاشا كوشككنده مشغول نماشاي ملاعب اينك . آت ميداننده سلحدار پاشا سراي كوشكته عزيمت و تفرج كنان اطرافه نكران اولديغي حالده سلحدار پاشا و بعض محرمان مجلس مدار دفع متاعب در بهانه سيله پادشاهي آيدنه جام كلفامه نگاه اندان بيورمق اوزره ترغيب ايدرلر . اولكون مذكور سرايده ملوكانه بر ذوق ايتد كد نصره ايرتسي كون مزاج ششاهي تكدر پذير اوله برق سنه مر بوره شوالنك اون النجبي كوني پادشاه غزا اعتماد واصل رحمت رب العباد اولمشدر . مدت سلطنتي ۱۷ سنه و عمر ي ۳۱ سنه اولمش اولور .

شعره رغبي اولوب مرادي تخلص ايدرلرمش سردار بغداد حافظ پاشانك (الديق الطرافي عدو امداده عسكرك بوقيدر) عشوانلي يازديغي منظوم مكتوبه (نعيما و حير الله

افندی تاریخ‌نویس (محرر) حافظ بغداد
امداد ایتمک اربوقیدر . بزدن استمداد
ایدرسک سنده عسکر یوقیدر . سندی
خالیمی قیاس ایلرسن آنا عالی . ای
(مرادی) پادشاه هفت کشور یوقیدر .
مقطعلی و منظم جوراب رد امیز
کوندرمش و علی پاشایی بغداده سردار
ایمشدر

سلطان مصطفی خان ثانی

ابن سلطان محمد خان رابع

۱۰۷۴ سنه سی ادرنه ده تولد و سن
شمر بقاری اوتوز بر سنه بدی آیه واصل
اولدینی حالده ۱۱۰۶ سنه سی عم مکرملری
جنتیکان سلطان احمد خان ثانیسن ارثا
منتقل اولان سریر سلطنته جلوس
بیور مشردر .

جلوسلرندن بش آی مقدم نیجه استیلای
اعدایه گرفتار اولان ساقچزیره سی مینت قدوم
جلوسلر یله دشمندن استرداد و برآ و بحرآ
نیجه دفععل اعدای دولت ایله مطارحه
غزآ و جهاد اوانوب بالنفس اوستریا و زرتیه
وقوع اولان سفر همایونلرنده و شایس و اوغوش
و نعلقران محسار بلرنده مظفر و منصور
اولشردر .

جلوس همایونلر بئسک دردنجی سنه سی
سنه جتکنده بحکمہ الله تعالی اردوی
همایونده صورت انهنرام نمایان اولمئین
ملل متفرقه اعدا ایله وقت و خاله کوره
عقد مصالحه و سد ابواب مطارحه
ایلدی .

ایشته ۱۱۱۰ سنه سی طوفان حرب وقتال
بر مقدار سکونت حال کسب ایتمسینه هر کس فراغ
باله دوشوب ذوق و صفایسینه مشغول ایکن
سلطان مصطفی خان حضرتلری دخی بای
تخت قدیم اولان ادرنه یه عزیمت و شهر
مذکورده صید و شکار و انواع عیش و صفا
ایله اوقات گذار اوله رق در سعادت
خاطرلرندن چیتار مشردر .

استنبول خلقی بو یله طول مدت یعنی
بش سنه پادشاهک ادرنه ده اقامتله
در سعاده عدم میل ورغبتنی کورد کجه
سررشته قبل و قال لرنده طوولامغه
باشلامشردی . بو حال ایله سلطن مصطفی
خان حضرتلرنیک اوج دانه کریمه محترمیلر بئسک
برینی کربلی زاده نعمان پاشایه و برینی وزیر
مکرملی مقول زاده علی پاشایه و دیگر بئی دخی
چورایی علی پاشایه عقد و تزویج نیتله ادرنه ده
هر برینه آبرو طرح نییان بیت الشرف
بیورلرندن ارتق سلطان مصطفی خان
حضرتلرنیک استانه علیه دن بون بون
انصراف میل ورغبت بیوردقلری اکلانشسینه
و خصوصاً خواجه شهر باری شیخ الاسلام
فیضی الله افندیکن تاریخلرنده مفصلا بیان
اولندیغی وجه ایله منصبنده کسب

استقلال ایدرک امور دولتی یه تهرمنه محصور
واجل مناصب علیه بی انجق اعوان
و انصارینه مقصور ایتمک کی اوضاع
ناجیاسی بالا کبر اولسینه بو سیردن طولای
رامی پاشا صدارتسنده و سلطان مصطفی
خان حضرتلرنیک ایام سلطنتی نماینده
اولا شمراره فتنه استانبوله جبهه بی

اوجاغندن چهیدمه و کیده کیده سیلابه تدبیر ایله
اطفاسی ممکن اولمه یه جق درجه به رسیده
اوله رق جمعیت طغیان یوز بیک کشیدن
نیجاوز ادرنه سمته بو یان اولمشردی .
جمعیت حوصه منزله وارد قدده اولجه
نصرت پادشاه اسلام ایچون ادرنه ده عقد پیوند
اتفاق ایدنلر دخی مهال مذکورده جمعیت
ار باب اختلاله الحاق ایلد کلرندن سلطان
مصطفی خان ثانی حضرتلری ۱۱۱۵
سنه سی ادرنه ده خلع اولمش و جلوس
سلطان احمد ثالث حضرتلرنیک وقوعندن
صکره سلطان مصطفی مخلوما استانبوله
کلوب مهجوری سلطنتسندن متکدر خاطر
اوله رق یوز درت کون ایچنده عازم کلزار نعیم
اولشردر .

بو صورتجه مدت سلطنتلری ۹ سنه ۶ آی
و عمرلی . سنه اولمش اولور . وقوعات عالی
مدرک بر پادشاه دیشان ایمشدر . حتی اجداد
عظما زدن بازید ولی حضرتلری وقف
ایتمسک بر فزاش طبراق بر اقامش که بر آم
اتام . وقا و نی سلطان سلیمان حضرتلری
یکجیری ایتمک بر فرد بر اقامش که یکجیری
بلاسنک دفعی مذاکره ایدیم دید کلری
مرویدر .
اشار شعریه سندن تبرکا بر بیت یازلدی .

بیت

* باشمزدن هیچ هوای زلف بارا کسک دکل *
* سر تغیر در آکچون روزگار اکسک دکل *

سلطان احمد خان ثالث

ابن سلطان محمد خان رابع

مشارالیه ۱۰۸۴ سنه سی تولد ایدوب ۱۱۱۵
سنه سی برادری سلطان مصطفی خان ثانی علیه نه
قیام ایدن فتن و فساد اوزرینه سلطان
مصطفی نک خلیفه ادرنه ده جالس تخت
سلطنت اولشدر . اسباب ظهور فتنه دن
بری دخی سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلرنیک
ادرنه ده اقامتله میل اتمس قضا سی
اولدیغندن سلطان احمد ثالث حضرتلری
جلوسنی متعاقب ارکان و معینی و مخلوع رادری
سلطان مصطفی خان حضرتلرنی استنخاب
ایدوب همان استانبوله کلشدر . جلوس
حضرت سلطان احمد خایده اصرار و الحاح
اهل فساد ایله بر طاق ناهاله توجه اولنان
مناصب استانبوله کون بکون استرداد ایله
اهلنه تفویض و سرحد فترقت و شقا اولنلر
بر در نفی و تفریب اولسنه رق کلزار دولت
حس و خاشاک مضرتدن تطهیر ایلدی .
ایشته ریاض دولت سپهره بیکانه دن تطهیر
اولمقده و دیگر طرفدن بنیان دولت ترصین
ایلمکده ایکن روسیه دولتک توسیع ملک
افکار ایله اسوج دولتی اوزرینه آجیدیغی بحار به ده
اسوج عسکر بی تعقیب ایچون روسیه عسکری
حدود حاقانیه یه نیجاوز ایلدیکندن و ذاتاً
روسیه لونک افکاری دولت علیه حفته دخی
مضر کورندیکندن احمد خان ثالث
حضرتلری روسیه اوزرینه اعلان حرب ایله
وزر اعظم و سردار اکرم بالغه جی محمد پاشا
معیته بصار ایله قطعه سنه مکمل برادر
سوق ایتمسیدی . ایشته بانطه جی محمد پاشا
پروتی کچوب روسیه چاری مشهور پتروبی

فناحاله منزه ایتمش واسپرایتمک درجه سنه
کتورمش ایکن روسیه طرفندن هر نه تکلیف
ایدلور ایسه قبول ایدلک شرطیله طلب
مصالحه ایدلکله بالطه بی محمد باشادخی لهه
مداخله ایتماک وازاق قلعه سنی ترک ایدوب
استانبولده ایلمجیسی قبول اولمماق وعتوانی
سائر دولتله عنوان رسمیسندن دون اعتبار
اولتیق اوزره عقد مصالحه اولتمشیدی . پتروبی
بو قدر صفتسید برمش ایکن بالطه بی محمد
باشانک مصالحه یه روی رضا کوسترمیسی
استانبولده محمد باشانک رحاوتسه وحقی
ارتشاسنه حل اولوب عزل وئی ایتدی بلسدر
بولندن صکره صیق صیق تبدیل صداریله هیچ
برایشه موفق اولته مدیغنی بحالده نهایت
داماد علی باشا مقام صداریته کتور بلوب
دولته حسن نظام ویرلد کدنصکره قه طایغ
اشتیاسی تأدیب اولمشدر . بونی متعاقب
وندیک بحار به سی ظهور ایدرک داماد علی
باشا بالذات اردوی همابولنه کیدوب استبدیل
وکوردوس واناپولی و قستل کبی نیجه قلاعی
فتح ایله عودت ایلدی . سنه آیه ده
وندیکی بتون بتون احقاقیدیله در سعادتدن
حرکت ایتمش ایسه ده اوستریا دولتی وندیک
کورفن نیک دولت علیه یدینه کیمسی کندو
حقیقته بر بویک تهلکه اولدیغنی تیمن آتسیه
وندیک بحار به سندن کفاید اولتمسینی
اولدیغنی تقدیرده اعلان حرب ایدله کیتی
یلدرمشیدی . بووضع سردار مشار
الیه کران کله رلک وندیکدن انصراف ایدوب
نمسه اوزرینه حرکت ایلدی لکن تقدیر

سلطنتی برادرزاده سی سلطان محمود اول
حضر تالیته اعطا ایلدی .

(کر و سعادت شکوه شهدایه ملحق)
(واصل رحمتده جناب فیاض مطلق)

خداوند کار سلطان سلیم خان ثالث
ابن سلطان احمد خان ثانی

۱۱۷۵ سنه سی آرایش شو کتسرای
وجود . و ۱۲۰۳ سنه سی اورنک فلک
رواق شاهی به قعود ایله حکمران آفاق
اولشدر .

جلوس همابولری روسیه بحار بانه
تصادف ایلدیکندن حسب التدر وقوعه
کلان هن بملارک بولنه غیر منظم بیکچری
و قهوقولی کبی حشرات متخشده ایله جبر
مافاتی قابل اوله میسه جفی سلطان سلیم
سلیمه اقلب حضرتلری عندنده مسلم اولغین
در حال مسقواله اساسه صلحه نظام
و یروب اسباب ظاهره غلبه و نصرتک
ایتمانه تشبث یوره مشلرایدی .

چونکه اوزمان اوروپا دولتلری کافه
منتظم عسکریشدر دکلری کبی بر طرفدن
دخی عسکرک و فن حرک ترقی انتظامنه
فوق العیابه اهتمام ایتکده اولدقلرندن
ایشته سلطان سلیم خان حضرتلری دخی
مقابله متفنن طوبیجی وخبیره جی و عسکر
تدار کچون ناچار بعض تشبثات و محترمانه
ایتدار ایتشیدی .

معلم عسکر ایچون لوند چفتلیکی واسکدارده
واقع حرم اسکله سسته (شمعی اوراره

سلیمه دنور) و طوبیجی و عربی جی
ایچون طوبخانه و یک اوغلدنده و لغیمی
وخبیره جی ایچون خاصکوبده جسیم قشلاز
انشا و بولنه متفرع لوازماتک ایتمانه سعی
اونی پیور مشلرایدی .

دولت علیه لرنیک عساکر بریه سی حقیقده
اصلاحات ابتداییه نک ممکن مرتبه مرآت
حصولده جلوه نما اولسی جهته قوه
بحر به سنک دخی رتبه وجود به ایصالی مراد
یسوره رق حوضار انشاسی و اوچاقار
احد ثیله مائل الخطاط اولان امور
ترسانه ای ازسرنو احیا یوره مشلرایدی .

پوششبات اراسنده باستان اوغلی فترتی
و ماضعلی اشقیاسی مفیدتی کبی بر طبق اوافق
تفسک فائله ل ظهور ایتمش ایسه ده
آز ره متله دفع ایلمشدر .

بولردن قطع النظر فرانسولی کبی بردولت
قوی مکنت دفعه تقض عهد ایدوب
حطه مصر یه سی استیلا و عکه یه قدر نیجه
ممالکله مدید طولاً ایتشکین یوسف ضیا
باشا سردار لغیله براسوق ایتدی بکی مکمل
اردوی ظفر بیبا و کوچک حسین باشا
قبودان لغیله بحرا ارسال ایلدی کبی دونغیای
فوز ایتمه حطه مصر یه بی فرانسوله لودن
نزع ایدرک نام نامی همابولری بی لفظ
بدیع غازی ایله منابر ارا یوردیلر .

برقاج سنه صکره روسیه دولتی دخی فسیخ
عهد ایدرک حدود و خاکانی به تجاوز و بلکه
بعض بحار ی ضیسط وانکلاکتره دولتی دخی
روسیه لوند رشته متابعنه و شهه اتفاق
ربط ایتسیله سلطنت سنیه طرفندن دخی

برأ مکمل برارد و تنظیمه اوای سعادت
 الوای جناب رسالتپناهی و بحر آدخی
 مرتب دونمای پادشاهی ارسال قلندیدی .
 سوق اولشان عساکر اسلامیه هنوز
 دشمنه مقابله ایدجک موقه وارمیدن
 وتاریخ اوقویانله تفصیلی معلوم اولان
 آتش فتنه سوزان وموجه خیز فوران
 اوله ق سلطنتان سلیم ثالث حضرت تلری
 (اگر خواهی سلامت در کنارست) حکمتک
 زمان ظهورینی درک ایله ۱۲۲۲ سنه سی
 دامن سلطنتیدن دست افشان و ظهور
 عاقبتہ نکران اولمشلردر .
 سنه منور برور بیع الاخرند، سلطان مصطفی
 خان رابع جلوس ایدوب برسنه مدت
 ایام جلوسنده شرازه نظام دولته انامل
 آرای مشوشه ایله اختلال پذیر اولدیغی
 معلوم اوله رق اوردوده بولتان صدر اعظم
 چلبی مصطفی پاشا ایله سردار نامدار
 مشهور علمدار مصطفی پاشا اردوبی
 استصحاب ایدوب استتاجواه کاش .
 وسلطان سلیم جلوسی استبانک استحصالی
 تدارکنه دوشمش ایسه ده (تقدیر خدا
 قوت بازو ایله دوزخ) تدبیرنده عجله ایدوب
 بیک ایکروز بکرمی اوج سنه سی سلطان
 سلیم ثالث حضرت تلریک شهادتی وقوعه
 کلندر .
 کیفیت شهادتلی خلیفه نجیب افندیک
 وقعه سلیمیه سنه مفصل یازمش غایت
 سوزشلی برقیعه اولدیغندن بوراده تکراره
 لزوم کوردی .
 بنا ایلبیکی قشالرده جوامع مشرفه وبهمن

تکابوزوایاواسکدارده نام سلیمیه اوله رق
 حسام اسکله سنه ایکی مناره لی جامع
 شریف وحام لطیف لری آثار حیره
 سننددر . وابتدای جلوسلرند اوبده
 خالد بن زیدرضی الله عنه حضرت تلریک
 تریه منوره لری ترمیم وآوانی سیم ایله
 تزیین بیورمشلردر .
 نه خاصکوبده هندسه خانه انشاسیله
 مکمل خواجه لجب ایدوب معلوم هندسه به
 یولک همت بیورمشدر . بارونخانه بی اصلاح
 ایلبدی . متاع افرنجیه تک کسادی
 مقصدیله سلیمیه ده قاش دستکاهلری احداث
 ایشلردر .
 الحاصل زمان سلطنتلرند کی اجرا آتیله
 انصاف ایله باقیلور ایسه دولت علیسه ده
 الان مشهود اولان انتظامات خالیله تک
 اساسی سلطان سلیم ثالث حضرت تلریک
 اثره تلر بدر .
 ذات شاهانه لری غایتله اصحاب طیبه مدن
 بواند قلمی مناسیله انشاد شعر بیورلر .
 (الهامی) تخص ایدرلر مش .
 آثار شعر به سنندن دسترس اولشان ایکی
 غزلک بعض ایاتی درج ایلبدی .
 برغزلندن مغرز
 تعالی الله نصیب ایددی بور تحت سلیماندر
 ویا بیکم خواب غفلتدند که چون کسور برانشندر
 حواله ایلبدم جمله امورم حضرت حقه
 بکا بولمکی ورن اول جناب حق سبحاندر
 بودنیله طیبانوب اوله سن غافل که (الهامی)
 سکا ده باقی قالمهم دوز بوجرخ دوراندر
 غزل دیگرندن مغرز

روز وشب دردک ایله دیده لم فان اغلر
 واقف اولان بنم اسراریمه هر آن اعلم
 مقطوع بیقی
 دردایله رویکه باقدقمه سنک (الهامی)
 کرچه خندان اولور امان جگری فان اغلر
 بوغزل فطین افندی مر حومک مطبوع
 تذکره سنده محرردر .
 مدت سلطنتی ۱۸ سنه ۸ آی ۹ کون
 وعمری ۴۸ سنه در

شهزاده سلطان جم

ابوالفتح سلطان محمد خان حضرت تلریک
 اوغلی وسلطان یازید ولینک برادریدر .
 سلطان جم ۸۶۴ سنه سی دنیا کاش .
 اون یاشنده قسطنطنی والیسی واون بش یاشنده
 قرمان حکمداری اولمشدر . وفات
 فاتح محمد خانیده بیان اولمشید بکه
 بیکچر بلرک عصبانیله یازیدک اوغلی
 سلطان قور قود نیایه اجلاس اولنوب
 کیفیت سلطان یازید ایله سلطان جم
 یازمش وهانکیسی اول کلو رایسه تحت
 عثمانی به جلوسک مقرر اولدیغی
 ییلدریشیدی . سلطان یازیدولی اولجه
 کلوب جلوس ایلبدی . عقیباسلطان
 جمک برچوق عسکرله بروسه به کلدیکی
 معروض اولغله وزیر ایاس پاشا ایکی بیک
 بیکچری ایله مقابله سنه کوندریلور .
 وسلطان یازید ولی دخی وافر عسکر ایله
 اسکدار طرفنه کچر . بروسه یقینده
 ایاس پاشا وسلطان جمک سرعسکری نصح
 بک مقابله ایدرلر . جم طرفدارانی غلبه ایدوب
 ایاس پاشا وعسکرینی اسیر ایدرلر اوغچی

کون جم سلطان بروسه به کلوب اون
 سکن کون ارامدنصکره حرکت ایدوب
 بیکشهر محرابنده یازید ولی ایله ایتدکاری
 مقابله ده وزیر ولالاسی اولان یعقوب بک
 بالجله عسکرله یازید ولی موکبند ملحق
 اولسی اوزرینه سلطان جم والده وحرمله
 توابعات خواصنی اوب حلب اوزرندن
 مصره کیدر . مصرده سلطان قارتبای
 چرکس طرفندن اشوری التفات کورر .
 سلطان یازید ولی سلطان جم ارقه سنندن
 الغار ایدوب قونیه به داخل اولدقده
 جمک دیار عربه توجهنی خیرالمسیله ایات
 فرمانی اوغلی سلطان عبداللهه تسایم ایدوب
 عودت بیوررلر . سلطان جم مصره
 واروب وسلطان مصردن التفات کوروب
 حج موسمی کلکله حجازه عزیمت ورخسای
 بیت الله ایدوب بنه مصره عودت ایرر .
 بوآراده فرمان اوغلی قاسم بک که فاتح
 وقوعاتند . عجمه فرار ایدوب سلطان
 یعقوب یاننده امر اروق ایدردی .
 سلطان جم فرتندن استفاده قصدیله قرمانه
 کلدرک سلطان عبدالهمی محاصره ایلبدیکی
 خیرالنوب درحال کلک اجد پاشا قرمانه
 ارسال قلندی . قاسم مقابله دن اظهار
 عجز ایله طرسوس طرفنه فرار ایشیدی .
 سلطان جمک حجازدن عودتینی خیرالجه
 قاسم بک وبعض امراسی سلطان جمه
 دعوتنامه ل کوندروب سلسله سودای
 سلطنتی تحریک ایلدکلندن سلطان مصر
 اذنیله سلطان جم والده وحرمنی مصرده
 پراقوب حلبه کلوور . قاسم بکه ملاقات

ایدرل . سلطان بازید ولی بونی طویوب همان اسکدار کچرک بلا توقف سیدغازی بوغازینه اریشور . کردک احمد پاشا دخی شهزاده سلطان عبدالله ایله قونیه دن حرکت ایلمش اولمقله بوجمده مشول شرفته نائل . او و ته طرفدن سلطان جم وقاسم بک قونیه به آدن انکوری به داخل اولور . رایت بازیدخانیک بک قریب اولدیغنی . و کندیلرک مقابله به اقتدار سزلقربی اکلایجه فرار ایله افسهره کلوب انحصن ایدرل . سلطان جم هر سک زاده احمد پاشا نکلوزز بنه مأمور اولدیغنی اکلادیغنی کی اناطولیدن روم ایلته کچمک فکریته دوشوب ردوس قوالیرندن سفینه ایستر . ایشته بو واسطه ایله ردوسه کبر .

(معترضه)

چک مدت عمر نه ایشته شو اوروبا عزیمتدن بشقه بروقوعانی اولدیغندن ترجمه حالی اولق اوزره صورت عزیمت وناپولیده وفاتی بزاز تفصیل اولته جقدر .

(آنها)

ردوس بکی دولت علیه به وسیله منت اولق اوزره سلطان جمه آشوری رعایته ردوسه ایقومق فکریته دوشورسه ده سلطان جم بورالنه نیشامیوب مصره کوندرلستی ایستر . ردوس بکی شهزاده سلطان جمی فرانسه دن الما تیان ایچینه واورا دن بحارستانه کیدوب بوسته اوزندن بدن بره ممالک عثمانیه به کورمک قولایدی کبی سوزرله اطفال و سلطان

بک زاده لر تعیین اولمشدر . شهزاده فرانسه ده موقعدن موقعه قالدیر بلوب الک صکره بوقالیی نامنده برقلعه به قونوب احتیلاطدن منع ایدلدی . سلطان جم بونک اوزرینه صوفی حسین بک اسمنده لسان آتیشا برادمنی بور بون خاندانه کوندروب خلاص التماس ایلمشدر . بو حال ایله بدی سنه اسویچره فرانسه نکل مواقع مختلفه سنده کزدر بلوب بعضی انترقیه به مینی پاپانک طلب والتامسی اوزرینه طواون ترسانه سندن چیویتا وکیا ایمانته واورادن روما به کوند رسیدی . پاپا استانیول قچمندن صکره اولطرفه طاغیلان بکزاده لره ایشته فاتحک اوفلوزیر حکمیده در کبی اوضاع ابراز ایله عظمتنی طاعتدیرمق ایچون تهذیب دیوان و بکزاده لری دخی حاضر ایلوب سلطان جمی دعوت ایتمش ایسه ده سلطان جم بودقیقه لری عارف اولدیغندن منتظر اولدقلری رومک بر بستی اجرا ایتمامشدر . پاپا سلطان جمه کندوسنی بحار قرانته کوندره چکی واورادن مقدار کافی عسکر الهرق دعوا ی استحقاق ایتمسنی تکلیف ایتمشکن جم اوراره دخی قطعاً نزل ایتمامشدر .

پورالوق تکرار سلطان بازید ولی طرفندن مصطفی بک سفارته کلوب سلطان جمه کورشمش وحسن حمایتی پاپا به توصیه ایلمشدر . فرانسه لو تکرار چک فرانسه به اعاده سنی طلب ایدر . پاپا قبول ایتمز . فرانسه پاپا حکومتی اوزرینه عسکر کوندروب سلطان جمی روما دن ناپولی به

کتورر . فقط پاپا فرانسه بی قوردوغی طولایدن منع ایچون سلطان جمی تسیم ایتمدرر . سلطان جم ماده سندن طولایی پاپا ایله فرانسه بیننده جریان ایمن انترقیه و پولتیقه به دأر زباده تفصیل ایستیان تار بخله مراجعت ایتملدرر . سلطان جمک ناپولیده مسعوما وفاتی متفق ایسه ده صورت تسیم ایله نشنک استانیوله نقلی مختلفدر . نامته بروسه ده برتر به شریفه اولوب اوراده مدفون دردیزلر . اوتوز یاشنده شهید اولش . اون بش سنه عمری فلاکت ایچنده کچمشدر . عالم . فاضل . شاعر . ظریف . دولت دیدانک فنا سنی عارف بر شاهزاده پرمعارفدر .

فرانسه ده محبوسده ایکن سویولدیکی قصیده سی مشهور اولوب (جام جم نوش ایله ای جم پورنکستاندر . هر قولک باشینه یاز بلان کلور دوراندر) بیقی اول قصیده سسندندر (ساقیا دور سلیماندر ال اورجام جمه) (بزهی صون ایچم چاره بودر دفع عمه) (سنی مقصودایدنوب عشقه کله یازسه کوکل) (بریدر یاقق اوده هر کیم طپارسه صمته) (کیده من قالدی کبرو (جم) یولی بقلندی کبی) (بر یوزی کل صاچی سنبل ایی مل عچمه یته) ویوندن بشقه (چاره بوق ارمکه ای) (جم) دهن چاهنه هیچ (قان یوطوب درد ایله ناچار ایچم باری قدح) (مقطعلی قدح غزلی اشهر اشعارندندر .

شهبازده سلطان قورقود
 سلطان بایزیدولینک اوغلی و باوز سلطان
 سلیمک بیوک برادر بدر . سلطان قورقودک
 کیفیت وفاتی وقوعات مؤلبدن اولدیغندن
 ترجمه حالی صره سنده بیان اولنوب یالکن
 مشارالیهک اخلاق و اطوار و علم و فضیلتله
 وقت کچوردیکی محار و آثار علمیه و ادبیه سی
 یازیلده جفدر . کیفیت وفاتیه اطلاع
 استینار خواجه تاریخیه مراجعت
 ایشونلر .
 فاتح سلطان محمد خان حضرت تارینک
 و قافله سلطان بایزید ولینک جلوسی
 صره سنده بیان اولدیغی اوزره شهبازده سلطان
 قورقود اون بوش کون قدر سر بر سلطنتده
 پدر ینه نیابت ایش و پدرینک فراغت
 سلطنتله باوز سلطان سلیم خانک جلوسنده
 طالب سلطنت اولدیغی برادری سلطان
 سلیمه بیان ایلوب و یله چه عهد و میثاق
 ایدرک مغنیسا و صارو خان سنجاقلرنده ندیم
 خاصی بیساله بک و برچوق علما و ادبا ایله
 مجالسه بی اختیار ایشیددی . نچاره که بعض
 اصحاب اغراضک اختیال و نفاقلریله
 قضایه اوغرادی . حکم زمان .
 زیراتار یخلرک بیانه کوره سلطان قورقود
 ابتدا مغنیساده صکره اسپارته ده ثانیاً
 ینه مغنیسا حکومته سنده بولنوب برمدت دخی
 پدر ینه نیایه سر بر سلطنته قعود ایلدی بکندن
 دولت دنیا لذتی برمدتک طامش ایدی .
 تصوف کتابلری ینسه و علم اخلاقه شدت
 انسانی مناسبتله الایش دنیا دن نفسی
 پاکلیم تعمیر ایلدوب کیندو افیکار ینسه

موافق ندما و فضلا ایله امرار وقت ایشکی
 الذلذائد بیلش ایدی . عالی نظرندن
 بحوائش حلیم مستجمع اخلاق حیده
 عالم و فاضل بر شهبازده در . شرح موافق
 جرجانی مطالعه سنه اشوری میلی اولوب
 مطالعه ایتدیکی نسخه نک کنار ینه بعض
 واردات نحر بر ایشدر . علمدان کورنلر
 در حال شهبازده نک فضلنی تسلیم ایشلدر .
 خصوصاً صافن موسیقیه رشک فارابی اولدیغی
 متفقد . ندیمی مشهور بیساله بک برجه
 و بردستار صوفیانه اختیار به هرینک
 نهایته دکن سلطان قورقودک تر به دارلغی
 خدمتده بولمشدر . سلطان قورقود
 بروسه ده مدفوندر . پدری سلطان بایزید
 ولی زمانده متصرف اولدیغی سنجاغنک
 دیگر بر سنجاغه تبدیلی حقتده تقدیم
 ایتدیکی استدعاسی رد اولندیغندن بوندن
 طولانی پدر ینسه انفعال ایلوب مصره
 عزیمت و برمدت مصره اقامتله ینه استانه
 علیه به عودت ایشلدر .
 مرتب دیوانی وارد . بو بیت آثار شعریه
 سندنر .

یت
 توتیای حاکم ایلکن ایدن قطع نظر
 ایکی کوزمه کر کز چیه سون ای نور بصر
 شهبازده سلطان مصطفی
 جنتکان قانونی سلطان سلیمان حضرت تارینک
 اوغلودر . پدری سلطان سلیمان
 هنوز جالس اورنک شاهلی اولدن اول
 مغنیسا حکومته سنده ایکن اورده تولد

ایشدر . مؤخر ا پدری سر بر آرای
 حکمرانی اولدوقده فاعده مر عبیه اوزره
 سنجاغه چیقارلدی . دیگر
 شهبازده لک والده سی حاصکی سلطان شاید
 سلطان مصطفی پادشاه اولور خولیا سنده
 صابوب ازاله و جودی تدبیر ینه تشبث
 ووزیر اعظم رستم باشا ایله پادشاهه
 غز ایشدیلر . پادشاهک غضبی شهبازده
 حقتده کون بکون مشتم اولدوقده ایدی .
 شهبازده بوحالردن فاضل اولوب سلطان
 سلیمانک سفر عراقه عزیمتی ایشاده شفقت
 پدری به اغترار ارکلی نام محاسده رکاب
 پادشاهه بوز سورمک اوزره کلشیکین
 قضازده فنا اولدی . (مکر رسم)
 ترکیبی تاریخ و فایدر . آستانلی ملجا علی
 و طرفا ایدی . خواجه لری سروری
 افندیلر .

غزل
 رفعت ایسترسن اگر مهر جهان ارا کی
 سور بوزن هر کون یره ایله تنزل ما کی
 خوش قیبالدر دکل باقی بونقش روزگار
 فی المثل دنیا مثال عالم رؤیا کی
 سوزن مژگانلرندن کجمدی دل رشته سی
 بولده قائلم ای مسیحا حضرت عبسی کی
 بهلوان عالم اولش قلب استغنا ایله
 طوب چرخ دهر التده او یشار الما کی
 قطره دن کدر وجودک مصطفی اما عجب
 نظم ایدوب درلر دوکر طبعک سنک در با کی

شهبازده سلطان محمد
 بودخی سلطان سلیمان قانوننک فرزندار
 جنسدیلر . کنج یا شنده ایکن مغنیسا
 حکومته کوندرلشیدی اورده چیچک
 چیقاروب بوعلندن کل شاداب و جودی
 برک ریز خزان فنا اولمشدر . پدری سلطان
 سلیمانک کندوبه محبتی فراوان اولغین
 نعشی استانبوله جلب اولنوب روحی چون
 برجام شریف و برمدرسه و عمارت بنا
 پیورمشلدر که . شهبازده جامع شریفی
 دیبکله معروف اولان جامع شریف
 بودر .

غزل
 اول صاچی لیلی اومردم با که مخنوم دبه
 کرمسون کلسون بکاطاغنده مخنوم دبه
 بولنه جان و یرمکی آنکچون اقرار ایلدم
 حبس ایدوب جیه زخمداننده مدیونم دبه

اومرم شهر کهر بایرم ایشند که نکار
 قنده در کلسون برو اول درمکنوم دبه

دال دولت اول بکایتی بودنیساده کیم
 ناز ایله اول چشم نر کس با که مقنوم دبه

دلبر اولدر ای (محمد) خشم ایدنیچه عاشقه
 بو نیکه بند ایلدم زلف همایوم دبه

شهبازده سلطان بایزید
 سلطان سلیم خان ثانی حضرت تارینک برادر
 کهتریدر . اوئل حالنده فضائل علم و کمال
 ایله پیراسته و حصائل مکارم اخلاق ایله

اراسته ایکن شهزاده بی برالای بهادر نامته
 تکبیرام آرزوی سلطنته دوشوره رک برادری
 علیه قیام ایتدیردکاری سلطان سلیمک
 معلومی اولدقده اوزرینه عسکر سوق
 ایدوب شهزاده بالآخره شاه طهماسبه التجا
 زعجیله ایرانه فرار ایشدی . طهماسب اول
 شهزاده حقینه حسن قبول کوسترمش
 ایسه ده صکره لری زندان بند و ۹۶۹ سنه سی
 اولاد و عیالیه سلسله شهادهایه پیدوند
 ایلدی .
 محراباب کمال صاحب علم و افضال بر شهزاده
 حجتیه حال ایشلر .
 زمانده اشهر شعرا اولوب (شاهی) تخلص
 ایدرلمش .
 اشعارندن برنبیره نحر یزقلندی .

۲۲
۲

TDVISAM
 Kütüphanesi Arşivi
 No 2E.1073

حرف الف
 آزری

اسمی ابراهیم اولغله ازری تخلص ایشدر .
 مشاهیر علمدان معلم زاده تک مخدومی اولوب
 طریق علمه سلوک یلدیکندن استاد الافاضل
 والاعلام . شیخ الاسلام مشهور ابوالسعود
 افتدیلدن ملازم اولمشدر . حدث فہم
 و ذکابہ مالک اواندیغندن کجلیکنده اقرانتک
 افصح و اشعری ایدی . ونوسال ایکن
 عصری اصحاب بلاغتک اشعری ایدی .
 اوتوز بیسک اقیچیه تیار ایله درگاه عالی
 متفرقه زندن ایکن ۹۹۳ سنه سی عالم
 جوانیده ترک جهان فانی ایشدر .
 ادیبانندن مشهور (نقش خیال) نام
 منظومه مر حومک مؤلفاتنددر .
 اثار شعریه سندن برفاق بیت یازلدی .
 ابیات

کوکلنه غیرک کیروب جور یله کوکلم یقصدک
 وار اول ای روح روایم خاطر مدن چیقصدک

* نمایان پایبکه عشرت اما پای همت یوق *
 شراب عشق خصلت وارولی طالبده رغبت یوق
 تک و یوبک عجب بیهوده در بازار عشق ایچره
 متاع وصل حاضر مایه نقد محبت یوق

نیه دیرسن که صافن سومه جفاکار اولنی
 سیمی ای یوزی کل نعجه رعنا سیمی

آصف

مومی ایله سلیمان آصف یک در . مشاهیر
 وزرا و شعرا دن اسبق بغداد والیسی علی

باشانک حفیدی و خداوندکار ولایتی والیسی
 اسبق حاجی عزت پاشا حضرت تلیرتک
 مخدومی در ۱۲۵۷ سنه سی شوالنده
 بغدادده تولد ایش و ۱۲۶۳ تاریخنده
 پدری مشار ایله حضرت تلیرتله در سعادت
 کلشدر . ۱۲۷۳ تاریخنده باب عالی
 مکتوبی اوطه سنه مأمور و چراغ یور یلوب
 و صکره لری پدر لری مشار ایله حضرت تلیرتک
 والیلک نده یک جوق مأمور تارده بولنوب
 شمدیلرده اسکندریه سلطان تپه سنده واقع
 قوتاقسارنده فراغت مأموریتله مشغول
 تحصیل علم و معرفتندر . صدر اسبق
 ایتلو دولتلو مدحت پاشا حضرت تلیرتک
 بغداد والیلک نده بغدادی تکرار
 کشت و سیاحت و از مدت ایچنده در سعادت
 معاودت ایشدر .

مومی ایله ملتیک حقیقه زادکانندن اولوب
 اجدادی دولت و ملتیه یوک یوک خدمت
 ایدن اسکار و وزیرایه اولدی بی تاریخلرده
 کورلشدر . اجدادندن حقی پاشا واجد
 کامل پاشا کی مشاهیرک اداره دولتده
 کوستردکاری فطانت جودت تاریخله
 تواریخ سائره مطبوعه ده محرردر

میر مومی ایلهک برغزلی
 غزل

قند لیکله برمی مکرر شکر شکر
 کل عارضک اوکردن سینیر شکر

ایزدی طبع آگلی اصلا غنا پذیر
لعل نرندن اولسه اگر بهره ور شکر

لعلک امر امرده او پر دم دهانی
یک خوش دگلی باده به نقل اوسه کر شکر

بهرمان رخساره قیاس ایتمه خطانو
قنده سمرسره البت اوشر مورل شکر

شمر بن اداسی تاهجر ایتدی بنی کلیم
طوطی به بخش شوق تکلم ایدر شکر

(اصف) مزاج عصره حلاوت و پر بو نظم
سوز مشه ایسی قالدی طبع صائر شکر

بوک پدری مشهور علی رضا پاشا که دور
اعلانه باش اکم باده کلفامه بن غزلیک

منشیدر . ترجمه حالی (حرف را) ده
میر موی الیهک همت قلیله باز یله جقدر .

آفتابنی

مولدی امانسیدر . مشاهیر شهرادن
اولوب مرتب دیوانی واردر . جنتکان
سلطان بایزید مقبلساده حکمدار ایکن آفتابنی کمال
شهرتته بناء سلاک ندهای جناب بایزید خانه
داخل اولش

وسلطان بایزید مر قومک مصاحبندن
غایت حظ ایدوب قرین شاهیلری پور مشاردی
مر حوم آفتابنی حقننده سلطان بایزیدک
التفاتی کون بکون مزاید اولدیغنی قرنای
ساره چکه میهر لشمی حومی نظر عاطف بایزید

خایدن دور ایشلاردز
بودوری و همجوری آفتابنک هنکام بیری

وهرمنه مصادف اولغین درحال برقطعه
تنظیم ایدرک حال عجز بنی درگاه بایزیده تقدیم
ایتشدر که مطایحی بودر

نظم
مزلک تیرینه جان ایتمک هدف دولت یشایدیر
ولی نیم کبی خاکینک اول دولت نه شایدیر

بیزدوشدم یراغ اوق کبی قربان اولدغم رحم ایت
نخم ابروزندن کیم ید قدرت کایسیدر

بو بیت دخی انفعالی مشعر اوقصیده دندر
بیت

زماننده بو چرخک چک نصر فدن الک ای چرخ
بیقرل پیرسن کولک بکنتک عنفوانیدر

آکھی

مولدی بیکجه واردار و علم و کمال ایله مکه
مشرفه قضاستندن متقاعد محمد چلبی نک
ملازمی اولوب حقا که معارف کلبه و جزو به ده

ماهر . و علوم عقلیه و نقلیده ملکه سی
ظاهر در . استانتبولده ۹۸۵ سنه سی
وفات ایتشدر . هر نه قدر دیوانی مطبوع
و شهرتیکر دکلسه ده اکثر مطالعه ایلدیکم
منتخبات اشعار مجموععه زنده مر حومک

اشعار بنی شعرای مشهوره صره سنده
کوردم . مطالعه ایتدیکم اشعار مجموععه
زندن التقاط اولتان اثار شعر به سندن
برنبره سی تحریر اولتسیدی . اگر چه
اکهینک مرتب دیوانی موجود اولوبده

طبع اولنسه ایدی حقیقه اشهر شعرای
عثمانیندن معدود اولوردی .

بیت
آردی بنی غباره کوی یاردن
چوققدر بزم شکایتز روز کاردن

خبر وصلت دلداری ایدرمش افشا
بزه آخر کوره سن سوز کتورر بادصبا

نظم
بخت وصالک اولدی نیجه سبزه زاده
آنمه سودیکم چوق اولور سوز کنارده

مزن ایدلی خنجر اول میان بنسیدی
قیامت اولدی بنه اورطه لاق کوزللتدی

برکجهچی کوزلنه علاقه ایتدیکنسده اول
طائفه نک اصطلاحی اوزر بنه کوزل برغزل
سولشدر که بو بیت آتندر .

بیت
چکدروب (فرقتینی) اولدک آلا رغه بزدن
بحر فرقتده نیجه فورطه لر چکدم بن
(فرقتینی) فرقتینی ده اوقوته بیلور .

آنی

آل حسنجانندن فاطمه خانم دیمکله
مشهوردر . شاعره مشارالیهامیراغانامنده
برذاتک بانوی حر مسرای ازدواجی اولوب
آندن بر پسر نجابت افسری دنیا به کلشدر .

سلسله آل حسنجانندن اولوق مناسبتله
امیراغانازاده شرف ملازمته قبول بیور بلوب
مدرس و صکره لری قطع مر اتب معساده

ایله بیکشهر قضاسی حکومتنه نائل اولدقده
والدسی شاعره مشارالیه فاطمه خانمی
برلنکده بکشهره کتورتدیکندن ۱۱۲۴

تاریخنده فاطمه خانم اوراده وفات ایتشدر .
مرتب دیوانی واردر

نظم
خبال عارضکله دیده سخن کاستاندر
آجنش شرحلر سینه نخل ارغواندر

امید و صلتک ای قاشلری یاسینه دن کچمن
خیال تیرغزک (آنیبا) خاطر نشاندر

آهی

عصر نده (بکوحسن) دیمکله مشهور اولوب
روم ایلیده واقع نیکبولی ده تولد ایتشدر .

پدر بنه سسیدی خواجه دیرل صاحب یشار
بر تاجر مالدار ایش . پدرینک وقایقی
متعاقب استانبوله کله رک تحصیل معارف
و کاله مداوم وطریق علمه سلوک ایله ملازم

اولشدر . فردوس آشیان یاوز سلطان
سلیم خان (آهی) مر حومک مؤلفاتندن
اولان (خسرو و شیرین) نامننده کی
منظومه سندن برایی ورق مطالعه بیوروب

عصر شهت شاهیلر زده قاضی عسکر اولان
زیرک زاده و کمال پاشا زاده به آهینک سن
وسال . ودرجه فضل و کاندن سسؤل

بیوررل . مشارالیه مادخی (آهی) هنوز
منصب المامش بلکه منصبه دخول ایتمیش
ملازمیندن فرق یاشیننده صاحب کمال

بر داعی کزدر دید کلرنده پادشاه مقفور دأتما
اهل هنری تالیف و تطیب بیورمق کبی بر سیجه
چله ایله مقطور اولدقارندن (صافیکنز که

بوغچه نوشکفته هنوز کشایش باب کمال
اولدن نقصانی سعادت بال و یا عدم نبلی
امال تسد باد باس حال بلک ریزی زوالی
اولسون رعایت ابدک بیورملری اوزر نسه
اناطولی قاضی عسکری بولنان کمال پاشا زاده
در حال بگری اچه ایله بروسده یازید
پاشامدرسه سنی عرض ایدر. لکن روم ایلی
قاضی عسکری زیرک زاده (اهی بی بیادون
اوچوروب برعظیم القدر بادشاه سکار رعایت
ایدک دیواراد بیورسونده شده بوله ناچیز برشیه
قناعت ایت . بوعلی همتلیکه یافشن
دمسیله (اهی)
قبول مدرسه دن تفر ایدر . عدم قبول
حضور پادشاهه عرض ایدلیجه (هنوز
بودل ملازمتدن فراغت ایتماش . حقنده
پردهار برشی عرض ایتک) دیو صورت
انفعال کوس ترتر . براز صکره احد
پاشانک (آگری) ردیفلی غزلیته سویلدیکی
نظیره سند کی شو . اوقد بالا و زلف
آگری دیار حسن پر آشوب . مالک فتنه
شه ظالم علم سرکش سپه آگری . بلی
سوق بدخواه ایله منظور پادشاهی اولدقده
شهنشاه جم جاه یاوز سلطان سلیم خانک
بادی شدت غضبی و آهینک باعث عدمی
اوله حق ایکن نسه عفو بیورلش ایسه ده
ابواب لطف جهانبانی حقنده بوستون
منسد اولمشدر . نیجه زمانلر ملازمت
و هزار ذلت و فلاکتدن صکره روم ایلیده
قوه فریه مدرسه سنی ورلر . او مناسبتله
مناسرتده تأهل و خاور نیک همشیره سیله
تزوج ایدر . مناسرتده وفات ایشدر .

ایکی آزی واردرکه ایکسیده نامامدر .
بری فتاحی نیشابور نیک (حسن ودل)
نام اثرینی نیه بو اسم ایله ترجمه ایدوب نیک
چوق تصرفات اجرا ایشدر . طوغریسی
(حسن ودل) حقایق کتایبده نیجه آثار
معجز نمایدا بر اثر بیهمتادر . بو کتابک عدم
انامی ترجمه ائشاده و فاتی و قوعبولد یغندندر
لاحقه
بو کتابی تا اوائل حالمده بر شوق وجدانی
ایله کثرت اوزره مطالعه ایدر . و حتی
طبع ونشرینی آشوری ارزو ایلردم .
نیچاره که او وقتلر بوکا بولتدینم حال
مضابقه مساعد اولدینی حالده مؤخر
طبع ونشر ایتدیکم عصر غزته سنسه تفرقه
بو مناسبتله اوجه کتاب اوله برق دخی
طبع ونشر ایدوب آرزومه موفق اولدم .
(توفیق)

دیگری . شیخ الشعرا مولانا (شیخی) نیک
خسرو و شیرین آدلو کتابنه نظیره طرزنده
یازدینی حکایت شیرین و پرویز . روایت
کلکون (شیدز) اسمنده کی منظومه سیدر
دقایق عباراتده اعجاز سخن ارای هویدا
رمنظومه معجزمادر . فقط بوده
نامامدر . بعض تحقیقاته کوره تمام
ایتماسنک سبی بوامش .
مذکور کتابدن برارچه سنی امیری بخاری
حضر تلی نیک دامادی شیخ محمود افندی
حضر تلی نیه کوسر دکارنده (اول خسرو
خسارت انجام که نامه همایون سعادت
مشخون جناب رسالتیناهی شفته اقدام

ایلمشدر نامنه تألیف کتاب سزاوار اوله امان
دیو ایتدکری نصح و پند اوزرینه کتابی
ایتمامدن صرف نظر ایشدر .
(حسن ودل) مطبوع آثار شایعه دن
اولدینی مناسبتله آندن بحث ایدلیوب یالکر
(شیرین و پرویز) ایله سار اشعارندن برر
پارچه تحریر قلندی .

{ بیت }

* بر حصیرم یو یکن کلبه اخزانده *
* بوریا نشی کورینور تن عریانده *
نایت فقر و ذلتی مشعر بر غزلدن مفرزدر .

{ بیت }

* هی نه فتنه باشیدر طره طرف کلک *
* ظالمک اونه او جیدر سر زلف سپک *
حکایت شیرین و پرویزندیز .

{ نظم }

* مکر بر صبحدم بوزال کردون *
* سپرک دامن قشیدی پر خون *
* مکر کیم وضع جل ایشدی ناهید *
* آیکچون قان ایچنده طوغدی خورشید *
* مکر کیم وضع جل ایشدی ناهید *
* آیکچون قان ایچنده طوغدی خورشید *

* طوغردی صبحدم بانوی دوران *
* بر آتون باشلی صیرمه صاحبلی اوغلان *
* چودولت مطلعندن طوغدی اولماه *
* ملکر دیدی کوه کده زاده الله *
* اون اونیش کونده خسرو بدره دوندی *
* صحیحی بریلده لیل قدره دوندی *
* ایامک طورمغه باشلادی سروری *
* ترغم قلدی باغینک تزیوی *
* دهانی غنچه سینه دوشدی زاله *
* رخینک داغدارلی اولدی لاه *

{ ابو الوفا }

قدوه اهل تجرید و بقا . جناب شیخ ابو
الوفا حاضر تلیدر . اصلی قونیه لی و طریقی
زینی در . شیخ عبدالله قدس سره حضرت تلی نیک
خلفاستندن اولوب علوم ظاهره و باطنیه جمع
ایلمشدر . عصرنده و حالا انواع کرامات
ایله متعارف و اسرار قلوبه واقف بر بیر
کثیر المعارف اولدینی کی بعضا اشناد شعره
دخی میل و هوس بیورمشدر که بو ایکی
بیت ائارندندر .

{ ایات }

* یاق بنی عشق آتشیه یادود *
* کل اولجیه جمله اجزای وجود *

* یازدیغ چونکه از زده دوست تعمیر اینز *
* هر که عارف در بوسری بلدی تدبیر اینز *
*
* تربه شریفاری استانبولده ز یرک یقوشی
باشنده در که اورایه حالا (وفا) دیرلر .
* تربه لری دروننده غایت مکمل بر کتبخانه
واردر .

{ ابو السعود }

مرحوم مشارالیه اسمی محمد اولوب شیخ
یاوسی حضرتلرینک مخدوم مکرملریدر که
۸۹۶ سنه سی تولد ایتشددر .

مؤید زاده عبد الرحمن افندیکن ملازمتله
کام روا . و دار السلطنت قسطنطنیه ده
سجاده ارای شریعت غرا اولمشیدی . براز
صکره روم ایلی صدری ایله کار فرما ایکن
اواخر سلطنت قانون سلطان سلیمانیه یعنی
۹۵۲ سنه سنده اثر خاهه مشک افشانی اولان
تفسیر شریقی درگاه جناب سلیمان خانی به
رفع ایتدکده شان فضائل عنوانی تجیلا
چار بالاش مسند افتابیه کتورلشدر . ۹۸۲
جمادی الاولینک بشنخی کونی وفات ایلدی .
ایومده احیاسنه موفق اولدیقی مکتب یانده
مدفوندر . تمام اوتوز سنه ارایش مسند
قنوی اولشدر .

چتکنان سلطان سلیمان خان قانونی امتداد
جاه سلطنت ایله نصل منقر دایسه را ابو السعود
دخی طول زمان منصب وزیر یاسیت قنوی ایله

تفرد ایتشددر . کمال پاشا زاده ایله ابو السعود
مرحوم قوانینی شرح شریفه تطبیق ایلدوب
امور ملکیه و مناصب علمیه یی انتظام تحتنه
آلشدر .
* اثار علمیه سی کثیر بر فاضل شهر اولوب فتوای
ابو السعود ایله تفسیر شریقی شهر مؤلفاننددر .
عربی و فارسی و ترکی لسانلرله انشاد شعره
قادر ایدی .
* اشعار ترکیه سندن بر قاج بیت یازلدی .

{ ابیات }

ینه سودازده زلف سپهکار اولدم
ینه بر اولمه حق درده گرفتار اولدم
*
* کوشه راحت ایدی قبرک عذابی اولسه
خوش تماشا کا ایدی محشر حسابی اولسه
*
* محو اولوب کیتیم مرورد هر ایله باقی قالور
حامه ایله صفحه اوراقده مسطور اولان

{ ابراهیم }

شم جمع ارای بزم روشی
حضرت شیخ ابراهیم کلشی
*
* حالا کنج نهان . وقالا پهلوان جهاندز .
* خلفا و احباب سنک جمله مدعا ننددر که حضرت
جلال الدین رومی کتاب مشنویسنده مشار

ایله ابراهیم کلشی حفته نیجه اشارات ورموز
و بر چوق نکات و کنوز ایراد ایتشددر .
* مشایخ متأخرینک کلندن و خلفاء خلوتیانک
اکلندندر .
* اثارندن حضرت منلای رومک مشنوی
شریفنه جواب کونه فرق بیگ بیت سولیشدر .
* بو ایاتدن تبرکا ایکی بیت یازلدی .

{ مشنوی }

* بهر این ینش شنو قول خدا *
* ما کذب عین القواد و ما رأی *
* سرنار و نار از این فؤاد *
* ینم ودانم رزوی اتحاد *

{ ابراهیم }

مرحوم مشارالیه داماد ابراهیم پاشا دیو
مشهوردر . (معشقره) یعنی زمان زده
نوشهر دیتلان محلدندر که نیکده سخا غنده
اورکوب قضاسته تابعدر . اوراده تولد
ایتشددر . صدازنده معشقره یی انواع
حیرات و میرات احیاسنه مهور .
* ودستیاری معمار همته ایله بر کوچک
قصه یی بر شهر جسم و مشهور ایتشددر .
* ایز دین و پوهده سی علی اغانک اوغلی اولوب
۱۱۰۰ تاریخنده احبابلرینی زیارت قصد ایله
استانبوله کلور . اقر یاسندن مصطفی
افندی سرای عتیق مصرفی بولمق تقریبه

ابتدا سرای عتیق حلواجیان زمر سنه
و نایب تبرداران اوجا غنه داخل اولهرق
خدمت لازمه سببه مشغول ایکن استعدادی
حسببله سرای عتیق اوقاف کتابتی و بر
قاج کون صکره یازنجی خلیفه لکی ایله ملتفت
اولشدر . اول زمانلر سلطان احمد خان
ثالث حضر تلری ادر نه ده بیغوله کزین وحدت
و مقرب نوبت سلطنت ایکن سلطان احمد خانه
کسب اختصاص ایدرک ۱۱۱۵ تاریخنده
وقوع جلوس احمد خانی بی متعاقب باخط
همایون دارالسعادة الشریفه غاسی عبدالرحمن
اغانک صورتده کتابت خدمتله مأمور
و معنیه پادشاهک محرم اسراری و معتمد
کار کذاری اولهرق حییلدن حییلی منظور
اولشیدی . حتی دهها و زمانلر پادشاه مغفور
طرفندن بر قاج کره رتبه وزارت تکلیف
اولندیقی حالده کندوسی اقرا نی بردن بره
بورتبه یی استکثار ایدرلر مطالعایه حسن
مدافعه یه موفق اولشدر . او ائنده عید

الرحمن اغانک دارالسعادة اغانلندن عقولری
اقتضا ایلدوب مرحوم سلیمان اغان نصب
اولندقدنه برمه قدر کتابتی خدمتله یولمش
ایسه ده چورلیلی علی پاشا صدازنده حرمین
محترمین محاسبه چیلکی ایله ابتدا نظر
پادشاهیدن و مؤخرأ بالمصادره ادر نه به نقی
ایله استانبولدن تبعید ایلدی . نیجه مدت
ادر نه ده منفیا اقامتدن صکره داماد علی پاشا
مرحوم ۱۱۲۷ ده موره نک تسخیر بنه رایت کش
نحضت اولدقلرینی متعاقب موقوفه خلیفه
استصحاب وبعد الفتح تحریر امرینه انتخاب
ایتشددر . ۱۱۲۷ ده ینه منصبی اوزرنده

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.1073

اولدینی خالدہ براز وقت نیش دفتر دارلغی
ایدوب و اما مور شدہ ایکن اردوی ہمایونک
نشہ ورودیلہ برلککہ واردین سفرتیہ عزیمت و
حکمتہ اللہ و وقوعہ کلانہ ہرمتلر حقتدہ یازیلان
محمضری برآن اول تقدیمہ مسارعت ایدوب
ادرنہ یہ عودتو رخسودہ پای ولی النعمت
قدم ایله مرہ روزنامہ جی و بعدہ میرآخور
اول و ایکی کوچ کون یکمہ دن رکاب ہمایون
قامتقا علیہ حائر نصاب نعمت ولی النعمت
بیت اولدوقدن ماعدا صدر شہید علی پاشای
سعیدک حایلہ محترمہ لری فاطمہ سلطان
حضرتلرینک ازواجلریلہ نائل شرف
صہریت اولور .
بونق متعاقب اوستریا دولتی طرفندن حرری
متیح بر طاقم علائم و اخبارک ظہوری
مناسبتلہ بروزیر درایت سیرک صدر دولتہ
اصداری درجہ وجودہ اولدینی رونما
اولسی اوزرینہ داماد ابراہیم پاشا ۱۱۳۰
سنہ سی مہر صدارتہ کامرو اولور . کچن
سنہ دن زیادہ صسکر تدار کیلہ اردونی مکمل و مجہز
صورتدہ صوفیہ صحرا سنہ کتوردکدہ اوستریادن
وقوع بولان تکلیف اوزرینہ بر وفق مرام
امر مصالحتہ بہ ختام ویر . اورادن ادرنہ یہ
کلوب عموم اردونی آلور . استایولہ عودت
ایلر . اشبو خدمتی نزد پادشاهی و وکلای
شہریاری ایله عموم ملت نظرندہ ممنونیت
وفیہ بی موجب اولشد . و ۱۱۳۴ دە
آچیلان شرق سفرلندہ طقوز سنہ مقداری
سعی و غیری کوریلوب قول قول اردولر
سوقیلہ ایرانک پک چوق محفلرینہ دخول
ایدوب ضمیمہ ممالک عثمانیہ ایلشدر .

۱۱۴۳ سنہ سی سرزدہ وقوع اولان فتنہ
و فسادک قبایع عاقبت صدر مشار الیہک
باشتہ باطلایوب یکچیر بارک طلب و اصرار لری
اوزرینہ سلطان احمد مرحومک دخی ارتق
ابراہیم پاشای استصحاب ایتمکہ اقتداری
قالمہ رق فدا ایلدیکندن یکچیر بارو وجودینی
پارہ پارہ و مرغ روحنی اعلاء علیتہ اطارہ
ایلشدر . اجزای وجودی حیرانندن اولان
شہزادہ باشدہ کتبخانہ یاندہ کی ترہ سندنہ
مدفوندر . تاریخلر مشار الیہی اہل
سفاهتدن عدایدرلر . او اخر صدارتدہ حرب
لتردیسی کلہ کفر کی قالہ التمز اولوب ہر
کس سفاهتہ و تیورلرکہ الشمس .
کاغدخانہ رجال و کبارہ تقسیم اولوب بر
چوق قصور و کاشانہ باباش . پادشہ
عصر سلطان احمد خان مرحوم دعوت
اولوب یازین لالہ زارلر . قیشن حلوا
صحبتلری اولورمش . حاصلی بر چوق
سفاهتلرہ دولتک بنیہ وجودینہ ضعف و خلل
طاری اولسنہ مشار الیہ سبب اولمش دردیزلر .
بو محاکمہ صحیحاً اہل تاریخ عندندہ معتبر
اولوب مشار الیہ بوشیلردن طولانی تاریخلرہ
ہر نہ رتبہ متہم صورتیلہ یازلسہ بیلہ بزم
مجموعہ ننگ موضوعتہ نظراً مشار الیہ
مدو حدر . چونکہ داماد ابراہیم پاشا
ہم عالم . ہم ادیب . ہم شاعر . ہم
ہنر پرور . ہر وزیر . ہر والدینہ بزم بویلہ
ذواتک حائر اولدقلری علم و ادبی جہتلرندن
طولانی البت ترجمہ حائرینی یازوب مدحندہ
بولمقانمزن موضوعتہ موافق اولہ جہتدر .

ابراہیم پاشا اصحاب حیرانندن اولوب حیرات
و مہر ایلہ معمور ایتمدیکی شہری مشہوردر .
اہل علم و ادبہ رغبتی شونندن اکلا شیلورکہ
زمانندہ ظہور ایدن عالم . ادیب . شاعر
قدر بر زمانندہ ظہور ایتماشدر . معارف
عثمانیہ یلک چوق خدمت ایدن لک بریدہ داماد
ابراہیم پاشا در دیہیلورز . نامنہ پک
چوق کتابلر تألیف اولمش . و ساجی .
ثابت . کیچہ جی زادہ وہبی . نابی .
ندم . و دہا پک چوق شاعر مشہورک
دیوانلرندہ مدایح جلیلہ سی مذکور بولمشدر .
مشار الیہک فطین افندی تذکرہ سندنہ محرر
بر قطعہ سیدر

قطعہ

نکاتہ التفاتک مایہ دار عزو شان اولدی
خطاب مستطابک روح بخش جسم جان اولدی
ہجیمی قیلسک احیا مقدم لطفک کہ خنکارم
قولک بردریم ذاتک بکا مہر جہان اولدی

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 241079

{ احمد پاشا }

بروسہ لیدر . وزرائک علماستدن اولوب
زمانندہ ولی الدین اغلی دیملکہ شہرت کیر
ایلی . ایہ و اجدادی فضل و رشاد
و صلاح و سداد ایلہ موصوفدر . پدیری
جنتیمکان مراد ثانی حضرتلرینہ قاضی عسکر
اولدینی کی شہنشاہ موبد فاتح سلطان
محمد خان احمد پاشانک کال قابلیتینی کوروب
کندولرینہ استاد و کون بکون حقتدہ حسن
نظر و توجہ شاہانہ لری مزاد ایدرک

نہایت وزیر اعظم ایتمشدر . احمد پاشا
کرچہ اوائل حالتندہ سلم فضل و کمالک برنجی
پاہ سسنہ قدر ارتقا ایدن علمادن معنود
اواہیلور دیسہ دہ شعری طرز قدیم ترکی
اوزرہ لطافت و ملاحت الفاظندن سادہ
قیاس سلاق بر اسلوبدہ ایکن صکر کوزی
استاد کامل مرحوم علی شیر نوبی احمد
پاشایہ اوتوز اوچ دانہ غزل کوندر مسیہ
احمد پاشا آنلرہ اقتدا ایلدیکندن اسلوب شعری
خوب و اشعار ی مرغوب اولمشدر .
مرحوم مشار الیہ جمیع دواون فرسی متبع
اولوب اکثر اشعار فارسی بی اسلوب ترکیدہ
ترجمہ ایتمدیکیچون عصری شعراسی اراسنہ
مترجمک ایلہ متہم اولمشدر . زمان ترجمہ
انارندن استدلال ایتمدیکنر حالندہ مشار
الیہی ہم عالم و ہمدہ شاعر بولورز .
مشار الیہ بانو پرستلکدن تفرلہ مفظور
و محبوب دوستلقندہ مشہور اولسنہ بنہ بوحالی
سلطان محمد خان حضرتلرینہ غمز اولمشکن
بر کون خاقان مہروز غلامان خاصندن بر بی
لاجل التزیہ قید و بند ایتمدکنہ مکر احمد
پاشانک غلام مرحومہ علاقہ سی وارمش .
غلامی قید و بندہ کورنجیہ بالارنجیل
(جہان بانسون کہ اول شمع شکر خند .
یا نور کریان ایغندہ دمور بند . لپی شیرازی
حلوا در صتار سہ . دکر مصر و شتار اوسم
قند) دیر . فاتح سلطان محمدک مسوع
ہمایونلری اولنجہ تجربہ محبوب مرحومک
صاچنی تراش ایدوب احمد پاشا ایلہ برلکدہ
جامدہ بولمشدر . احمد پاشایہ بر ایکی قدح
شراب دخی ویرلر . احمد پاشا کیف

قضاوی عرض اتمک اوزره ایکن مؤید زاده حضور بایزید خان ثانیه ملانک هر فنده و خصوصاً فن جلیل تاریخده بدطولاستندن بحث ادوب و افندم ابن کمال بر عالم و فاضل و یکنانه افاضل برداعیکردر . (ایدرسه قطع منازل نوله دل آگاه . ستمد طبعه اولور نازیانه همت شاه) مظهر التفات شهر یاری بیور یلورایسه مشار بالنان اوله جتی مقرردر . دیوب مدرسه محمولی آکور . وینه بویمانه ایله (افندم اجداد عظامه کربک فتوحات جلیله سی هنوز مضبوط دکلدر . ابن کمال داعیکر بر مقدار مظهر عنایت و احسان بیوز یابوب فقر حالی ایزاله ایدیلور ایسه بو خدمتک عهدستندن کلور دیمسوله اولوقت سلطان بایزیدولی حضرتلری طرفندن اوتوز بیک آقچه احسانیه شاهنامه جیلک توجه بیور یلور . قلمه الدینی تاریخ عثمانی تواریخ مؤتوقه دن ایسه ده الفاضلی او قدر سلیس دکلدر . قنط سائر آثار ادبیه سی بک ملیحدر . هله یوسف زلیخاسی . کاستانه نظیره نکارستانی . ابن عین طرزنده مقطعاتی مقبول جهاندر .

یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری عصرنده قاضی عسکر ایکن مصرده جمال الدینک نجوم زاهره سی بااراده سلیم خان ترجمه به باشلایوب سفر و حضرده هر کیجه بر جزو ترجمه ادوب عرض ایدر مش . بر کونده بیک فتوا و یردیی متواتردر .

۹۵۰ سنه سی وفات ایشلدر . شعردان ذاتی مرقدینه (هدا مقام احمد) ترکیبی سونلشدر .

او قور . حضرت پادشاه غایت بسند ایدر .

— — — — —

{ احمد چای }

مشار الیه کمال باشازاده دیو شهرت شعرا اولشدر . ابن کمال دخی دیرلر . طالبوکه کمال باشازاده سلیمان چلی تک اوغلودر . ابو الکمالدر . هر بر علوم و فنونه نسابی و هر منتسب اولدیی علم و فن اوزر یتنه بر قاج آثار بر کزیده سی وارددر . مجموع آثاری تعداد و تصریح اولوق لازم کلمه بر بیوک کتاب اولور . عصر نیک مستثناسی و علمای رومک ابن سینا سیدر . مولدی توفاد و محل تحصیل ادرنده در . روایتیه کوره مرحوم مشار الیه کبر سننده تحصیل اشتغال ایشدر . منالاطفیدن اکثر علومی تحصیل ایتد کد نصرکه ادرنده علی بک مدرسه سنه و بعد اسکوب مدرسه سنه مدرس اولور . الحاج حسن زاده روم ایلی و مؤید زاده اناطولی قاضی عسکری ایکن ادرنده طاشلیق مدرسه سی محلول اولوب کمال باشازاده طالب اولیجی حسن زاده تک منلایه عداوق وارمش . منلا طالب اولدقجه حسن زاده رداددر . و منلای نائل مرام ایتیموب مایوساً طازم طریق قضا اولسنه جهد ایلر . ابن کمال تیرچا و سهلم طلب و استدعانک هدف حصوله عدم اصابتی بآسیله سمت قضایه رضا صورتی کویستر . صدر سالف الذکر ابن کمال ایچون منصب

سئه سی اولوب بروسه ده مرادیه جامع شربی خداستنده بر مدرسه سی وارددر . تر به سی دخی اوراده در .

اشعارندن بر نبره

چین زلفک مسکه بکزندم خطاسن بیلدم
کی پریشان سویلدم بو یوز قراسن بیلدم

*

حسن ایچنده سن غریب و شهر ایچنده بن غریب
کل ایکن بر اولام سن غریب و بن غریب

*

جانه قائم بوسه لعل لب یار استین
باش و یرد بوی سر زلف سهکار استین
کوینی کورمکه دلده ساکن اولنر نارشوق
قانع اولنر جنت فردوسه دیدار استین

*

مشکل بودر که هر کیمه کیم عالم اغلاسم
عشقک بولنده اول دخی بندن بتر چیقار
احمد عجمی جنت کویندن اولسه دور
بیتلرک ایله آدم النسدن نهر چیقار

*

ینه احمد باشانک بدیهاتنددر که بر کون
قائم سلطان محمد خانک مجلسنده خواجه
حافظی مدح و اطرا ایدرلر . و دیوانندن
تفائل ایلرلر . اتفاقاً بو بیت چیقار
(آنانکه خاکرا بنظر کیما کسند . ایاود
که کوشه چشمی بما کسند) احمد پاشا
بالداهه (آنانکه خاکرا بنظر کیما کسند .
خاک جواهر قدیمت توپسا کسند) یبتنی

صهبا و تماشای محبوب خورشید لقا ایله سر
بها (زلفک کیدر مش صنم اول کافر لکک
قویمن هنوز . زنارینی کسمش ولی دخی
مسلان اولماش) بدیهه سی انشاد ایدر .

پادشاهک آتش غضبی بتون بتون اشتداد
ایدرک احمد پاشایی تربیه قصیدله قیوجیلر
اوطه سنده حبس ایلر . احمد پاشا استرحام
و استعطاف قصیدله کرم قصیدینی نظم و
تقدیم ادوب مظهر عفو شاهی و اوتوز اچمه
تولیت اورخان خانی احسانیه نائل احسان
پادشاهی اولور .

ینه بر کون فایحک غلامان خاصندن بری
زلفی پیچیده زبر کلاه اولدینی حالده احمد
باشانک قارشوسنه چیقجه . (آص زلف
دلایری چیقار حبس کلهدن . کیم ظلم
النی طوتدی قتی فتله ری وار) دیر . بو
مقوله لطائفی بک چوقدر . صکره لری
حضرت امیر افندمرک اوقافنه متولی اولدقده
روحانیت جناب امیردن استمداد قصیدله بو
ترجمی سونلدر .

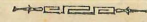
مطلع ترجیع

ای عالم ولایت سلطان اولان امیر
وی ملک رومه رحمت رحمان اولان امیر

*

بو ترجمی انشادندن صکره سلطان اوکی
سینجاغیله بکام . و متعاقباً وقوع جلوس
بایزید ثانیه بروسه سینجاغی احسان بیور یله رق
مقصدی المرام اولشدر . ایتیمالی ۹۰۲

ياوز سلطان سليم خان حضرت تارنيك وفاتنه
سويديكي مرثيهسي . و (نيجه طوييجه
كورم سن كل نازك بدني . كندی كريبكم
اولوبدركا كوزم ديكني) كبي اشعار
مرغوبهسي مشهور اولغله تجريره حاجت
كوريله مدی .

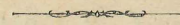

{ احمد }

احمد چلي در . استانبولالی و بنا اميني
حسن چلي نك اوغلودر . طريق عليه دن
و زمانك اهل فضيلندن ايكن غلبه عشق
و هوا ايله اختيار سفر ايدرك مصره عزيمت
و اول زمان مصر واليسى اولان اسكندر
باشانك اوغلي درويش بك ايله قدسه كيدوب
اوراده دار آخرته رخت ايتشدر .
موسيقده فارابی ثانی و فارسی و ترکی شعر
انشادنده شاعر بيدانی ايش ۹۷۰
سنهسي وفات ايتشدر .

{ بيت }

ديمه اوغولوم جكرم قائمدر
سنگ اوغلكسه بنم جاممدر

{ احمد }

قيطاس زاده ديمكه معروف و مشهوردر .

ابتدا يابا باشي صكره ار په اميني و شهر اميني
و روم ابلي تيمار دفتر داری و ديار بكر مال
دفتر داری اولوب تحصيل مال ميرده سعی
و غيرتي مشهود اولغين سنجاق بلكلي
و يرلشیدی . لکن كندوسى مشاغلدن
دستگش فراغت و اختيار عزالت ايدوب
اورته كويده بنا ايلديكي كاشانه فرحت
اشياهنارنده صحت و الفت صاحب فضيلت
ايله امرار وقت ايدرك ۹۹۲ سنهسي متوجه
سمت آخرت اولشدر .

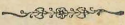
آثار شهرهستند برقاچ بيت يازلدى .

{ ابيات }

- * قول اولدى قديكه كلشنده شمشاد *
- * انكچون اولدى شاهم غدن ازاد *
- * قومز سگ اوپكه بر دم البني *
- * الندن بادشاهم داد و فرياد *
- * جفا طاشني باكه آتنيجه *
- * بنم ويرانه كوكلم اولن آباد *
- * هزاران داغ ياقدم سينهيه بن *
- * بكا بر طاع ايله بگزرمي فرهاد *

*

خرمن دنيابي كشت ايتدم سراسر حاصلی
ارايوب بر دانه مخلص بولامدم كندمه

{ ادایي }

ادايي بك ديمكه مشهور اولوب اما سيده
تولدا ايتشدر . جنتكان سلطان سليمان خان

غازنيك فرزند نجيبی شهزاده سلطان
مصطفى نك تدماسندن اولوب علم موسيقده
بينظير ايش . شهزاده مغفورك قرناسندن
(غنچه كيوان) حقدنه نظم ايتديكي مربع
كونه غزلي شهزاده سلطان مصطفى نك
خوشنه كيدوب كندوسنه درجه نهايه ده اعتبار
ايش ايدي . شهزاده مشار ايله قضازده
فنا اولدقده استانبوله كلوب خزينه سلطاني
كاتبري زمره سته داخل و قبولدان يياله
باشانك دائره استخبارته واصل اولور .
يياله پاشاهم تيله تيمار دفتر داری ايكن ۱۰۸۹
سنهسي انتقال ايتشدر .

بروجه آني ابيات آثار شعريهستنددر .

{ نظم }

آسمان حسنك اي آبروهلالی سن ميسن
يوقسه كوزل كورمك برطاق عالی سن ميسن
تيعدن نيچون كچوردلر ايا خط نوسني
رومده باش قالدیرن يوقسه جلالی سن ميسن

اسرار

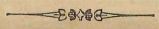
مولوی اسراردهده ديمكه مشهوردر . در
سعادتده تولد ايدوب طريق فيض رفيق
مولوی په انتساب ايله غلطه مولويخانه سنده
مقيم و اولوقلر مولويخانه ده پوست نشين
ارشاد اولان عارف و كامل فيوضات مولانايي
طالب جناب شيخ غالبه نديم اولشدر .

ذاتي حليه معارف و حسن اخلاق ايله
تزيين ايدوب ۱۲۱۱ سنهسي تنوره طراز
سماعخانه بقا اولشدر . ديوان مرتب
و مطبوعدر .
برغراندن مفرز برقاچ ابيات آثار شعريهستند
اولوق اوزره يازلدى .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1063

ابیات مفرزه

زهراوروب سينه ده كي زخمه مرهم زينه
كاسه كاسه ايجرم خون دل دم يرينه
عيش بيكروزه سي صد ساله شخار آوردر
قويهلم كيم بو فنا زميني عالم يرينه
طوره من خيلى پستنديده در اما اسرار
قومدي كيدى او آفت بزى آدم يرينه

اسعد

صحاقر شينی زاده وقعه نويس محمد اسعد
افندي در . ۱۲۰۱ تاريخنده استانبولده
زيور كهواره وجود و بعد التحصيل مناصب
عليه به صعود ايتشدر . ۱۲۳۹ سنهسي
وقعه نويس لك خدمت . ۱۲۴۴ سنهسي
اسكندار مولوي احسان بيورلمش .
و مؤخرأ تقويم خانه عامر نظارتنه و ۱۲۴۹
سنهسي استانبول قاضيلغنه مأمور بقی اجرا
ايدلشيكين براز صكره حسب الاحجاب سفارتله
ايرانه عزيمت ايتشدر . در سعادتده عودتنی
معاقب محفوظخانه نظارتنه و اعضادن اولوق

بو بلانجی پیره زن دهرک یوزینه باقیان
تکیه کاه وحدت طالده کرچک اردهده

*

فنونک هر بنده عالم و راسخ اولدیغی کبی
یک کوزل مورخ ایش . ادرنده دارالحدیث
کندولر بنه توجه فلندیغی وقت هر برقرهسی
بر تاریخ اولوق اوزره مفاخره بو مطعی انشاد
ایتلشدر .

{ مطلع تاریخ }

عالم و اهل تفسیر
۹۳۳

روشن فقیه افاق
۹۳۳

الله نه مستحق در
۹۳۳

دار الحدیثه اسحاق
۹۳۳

اسعد

ازمیری منصوری زاده دیمکله معروف اولوب
مستشار صدر عالی سابق عطوفتیلو مصطفی
افندیگ برادر محترم لیدر . طریق علمی به
سلوک ایله حالاً افتخار الموالی وزین الاله لیدر .
کاه بکاه مجلس مملکت اعضاغی و اوقاف
محاسبه جیلکی کبی خدمت و مأه ورتلرده
بولور . شعری متین بر فاضل سحر افرین
اولوب بر غزلی تبرکایار ایتلشدر .

زاده طبع لطیفندن بر قاج بیت یازدی .

بیت

بو چشم جسمه سار نیک عجب خونین آقاریاشی
مکر وار ایشه اول عینک جگر داغنده در باشی

مطلع

زادمن غصه و غمدر دو بلا راحله من
چکلوپ کعبه کویسکه کیدر قافله من

*

باده کیم نوش ایدرم آیری دوشوب یارمدن
قطره قطره دوکلور دیدم خونبارمدن

*

مرحوم غایته شور و شوقی غالب و مصاحب
محاببه طالب ایش . عمرنده تاهل ایتوب
تجرد عالنده یشامشدر . و نهایتده شوح
مزاج مزاج کوی و کشاده طبع کشاده روی
ایش . ادرنده اشق قائم دیمکله مشهور
و متعارف اولان مثلا قاسم بورقاج بیگی
لطیفه اوله رق بالتجریر کوندرمشدر .

شعر

ای سریر ملک عشقه خان اولان سروردهده
جمله اسرار رموزه منبع و مظهر دهده
ملک استغناده مثلك یوق ارنلر جانچون
عالم اطلاقدن کرچه دم اورر هردهده

اسحاق

اسکونی اسحاق افندیدر . چنتمکان
فردوس آشیان سلطان سلیمان خان غازی
حضرتلری زمانده ظهور ایدن علمانک
شعرا سندن و شعرائک فضل اسندن .
پدری قلیچ ابراهیم دیمکله معروف اهل
حرفندن ایکن کندولری کسب کمال ایله بر
چوق مدرسه لره مدرس و مولانا قره بالیدن
ملازم اولور . پادشاه مغفور عصرنده
قاضی شام ایکن نیر عمری رسیده افق مغرب
شام . و علائق دنیسان دامن کش آلام
اولشدر . قاضی شام اولدقده تافلا
سویلدیکی تاریخدر .

بیت

شهر ذی الحجه ده عزم سفر شام اولدی
باشلدم یازمغه تاریخنی آقشام اولدی

*

صالحیه نام موضعه کلدیکی وقت بو بیگی
سویلدیدر .

بیت

جنت قوقوسی کلکه باشلادی مشامه
ایریشه کبی قافله من منزل شامه

*

فی الواقع وفاتی ۹۴۹ سنه سندهدر .

فصائل ساره سندن بشقه فن شعرده کالی
اولغین عصر نیک مشاهیر شعرا سندن
معدود اولشدر .

اوزره مجلس والای احکام عدلیه و ۲۵۷
سنه سی نقابت مقام عالیسته و ۲۶۰ سنه سی
روم ایلی صدارته و ۲۶۲ سنه سی مکاتب
عمومیه نظارتیه کلشدر . الک صکر دکی
مأموریتی متعاقب وفاتی وقوعه اولشدر .
ایاصوفیه جوارنده واقع یه بطن ده انشا
ایلدیکی کتبخانه اتصالنده مدفوندر .
انارندن کتب نفیسه و نادره ایله مملو مذکور
کتبخانه در که اهل مراجعت استفاده فیض
معرفت ایدوب مرحومک روحنه رحمت
اوقورور .
دولت علیه نیک بر قاج سنه لک وقوعاتی شامل
تاریخی واردر .

یکمیر یلرک اسباب الفاسفی شامل (اس
ظفر) آلدودیکر بر تاریخچه سی و مرتب بر
قطعه دیوانی مشهوردر .
مشهور اولان مستطرف ترجمه سی تقوی بخانه
نظارتیه صحابت قلیه سیله طبع و نشر
اولشدر .
اشعارندن بر شمه یازدی .

نظم

شمه خواه اولدم ریاض عارض جانان
عطر بخش خاطر اولدی دیدی بر ایشمی بو
بر ایچم صوجسجوسیدر سنی سیاح ایدن
اسعدادد یای غر بتا یچره بو یله سو بسو

دوام ایتمکده ایکن شورای دولت تشکیل اولوب
در کار اولان استعداد و لیاقتی مناسبته مجلس
مذکوره تحویل مأموریت ایشم و حالا
شورای دولت معاونلکننده استخدام اولمقده
بولمشدر .

فرانسوزجه بی دخی تحصیل ایدوب ایشای
تحصیلنده آزمایش قلم بولنده فرانسه مشاهیر
ادباستندن بعضیلرینک آثارینی بالتاریجه استفاده
مأمول اولنلری بعض غزله لره نشر ایشمدر .

میر مومی الیهک حکایه و تیار و طرزنده (عقیقه
آنزلیق) و (اطهله) نامنده ایکی
اثریله دیوانچه شکلنده و (نغمه سحر)
اسمنده بعض آثار ادیبه سنی جامع بر مجموععه سنی
وارددر . و مطبوعدر .

انارنده سحر امضاسی (محمود اکرم) دز
میر مومی الیهک بر غزلیدر .

غزل

دل عصمت سودا ایله مائوس کورنسون
جیریل ایله هم رتبه ناموس کورنسون

بر آه چکر سوز چکای دل ینه کردون
پر ولوله ناله افسوس کورنسون

عرض ایت فلکده عارض پر تابکی برکز
خورشید پس پرده دمحبوس کورنسون

سن مسند همتده ثبات ایله کیم افلاک
ايراز تبصصه زمین بوس کورنسون

افندیگ بوزنیسی غزلنده شرفک بوزنیسی
فرش اولوردید کلرینی ایشمکده (اقبال)
تخلص ایتمکده باشلار . بر کون انجمن ظرفاده
مرحوم نابی افندی به هنرک وار ایسه
(اقبال) ده بوز دیدکده نابی افندی
مکن دکلی (اقبال) دینجه فنا حالده
بولمشدر .
نظم آتی آثار شعر به سندندر .

{ نظم }

رجای مهر فلک عین افتابدن آب
همان ایله دز چست وجو سر ابدن آب
هوای عشقه سر کرم دیده پر بندر
چدا اولوری حباب آبدن حبابدن آب
وصاله تشنه لبم بوس لعلاک ایتم امید
دم خجاردده خوشدر بکا سر ابدن آب
سر شک دیده کریان ایله دوز کردون
هیچ کسک اولرناونه چرخ آسیابدن آب

اکرم

رجال دولت علیه دن و مشاهیر فضل
و کالدن بوسنه قیو کتخداسی سعادت لورجانی
افندی حضرت تریزیک مخدومی شواری دولت
معاونلریندن عزتلو اکرم بک افندیدر .
سن صغر وسایه پرده تحصیل علم و هنر
ایله باب عالی خارجیه مکتوبی اوطه سنه

غزل

اعضاستندندر . قصیده و مرثیه تنظیمنده
عصرک مشاهیرندندر .
هله شو قطعه نسخه جاندر .

{ قطعه }

ذات حق صنعیدر نسخه امکان اما
اکا شیراز ترتیب نی پرده ولی
*

بری معنای احددر بری مولای صمد
یک وجود عالم و حدتله محمدله علی

{ اقبال }

اسمی محمد . و مولدی استانبولدر . سلطان
احمد خان ثانی عصر نده استانبول قاضیسی
اولان شارح ملتی سید محمد افندیگ مخدومی
اولوب تحصیل کمال و اکرام مخادیم اولان
ملازمتی استحصال ایدوب موصله صحبه
کلیکیکن مفتی مشهور فیض الله افندی
مرحومی طریق تدریسدن حجیر ایله زجر
ایدر . بالاخره طریق قضایه سلوک ایدوب
مستار و اشتب و استروجه نیسانلرنده
بولمشدر . ۱۱۴۹ سنه سی وفات ایدوب امیر
بخاری زاویه سی قرننده مدقوندر .

معارف کایه و جزو بده ماهر کرچکدن
شاعردر . فن طیده تشخیص امراضه
قادر و عمجومده دخی تصرفی ظاهر ایشم .
مخلصی شرف ایکن ملک الشعرا (نابی)

اشرف

فریقان کر آمدن و دار شورای عسکری
اعضاستندن سعادت لور اشرف پاشا حضرت لریدر
بروسدی اولوب ۱۲۵۳ سنه سی استانبوله
کلهرک مکتب حریبه شاهانه صنفنه داخل
و احراز کالات و فضائل ایدوب الای
کتابتیه روم الیله به کیمتشدی . نائل رتب
عسکریه ایله بغداد ولایتی فرقه ریاسته
واندن طهران سفارتته مأمور اولمشدر .
ایراندن عودتله دار شورای عسکری
اعضاستندن ایکن ایران شاهنک در سعادتیه
تشریفلرنده برنیزیدن شاهی استقباله
و عودتله ینه بوقیه قدر تشییعه مأمور
اولمشدر . حالا دار شورای عسکری

بر جوهر جانسن دبیر (اگر مکه) سنکچون
هر بدنکک کوزلی مطموس کورسون

الوان

شیخ الوان شیرازی حضرت تری دیو مشهور در
جداغلاسی شیرازدن ایسه ده کندولری
ترکدر . سلطان اورخان خان حضرت تری
ایام سلطنتده ظهور ایدن مشایخ کرامدن
اولوب بعضیلری شیخ الوان حضرت تری
حاجی بیرام ولی حضرت تریک خلفاستدن
و بعضیلری دخی احباسندندر دیرلر . حضرت
شیخ کتاب کلشن رازی فارسیدن ترکیجه
ترجه ایدوب علم تصوفک سر مکتومی عبارات
صریح ایله تفسیر ایلندر . اصطلاحات
مشایخده شراب و شمع و شاهد نیه اشارت
و زلف و خط و خد نهدن عبارت اولدیغی
بو کتابده پک کوزل بیان یورمشدر که تحریر
قلندی .

نظم

(اشارات شراب و شمع و شاهد)

- * شراب و شمع و شاهد نور معنی *
- * کورن کورینور چون عکس مولی *
- * شراب اسرار و شمع انواره بکر *
- * باقک شاهد بوزی دیداره بکر *

- * شراب و شمع و شاهد جمله حاصل *
- * در یغاسن نیچون سن بویله غافل *

- * شراب و شمع و شاهد سرینه باقی *
- * که تا معلوم اوله سرانالحق *
- * شراب و شمع باقی کیم سر مکتوم *
- * سکا شاهد یوزندن اوله معلوم *

(اشارات بنجد و خط)

خدو خط اولدی صنع پادشاهی
کیم اندن ظاهر اولور سر شاهی

هم اول منشور ربانی بو خددر
هم اول مکتوب سبحانی بو خددر

بولردن نور و ظلمتدر عبارت
خدای آب حیات و خطی ظلمت

(اشارت زلف)

سواد اعظم اول زلف سیهنار
که هر تارنده بر منصور بردار

اولورسه زلف مشکین عنبر افشان
جهانده قلیبه اصلا مسلمان

که و الیل اذا اسری خداوند
صخا بونجه لقبله قلدی سوکند

اللهی

نکته کتک اکاهی . و سر عرفک عارف
بر انتباهی حضرت شیخ اللهی حضرت تریدر .
کوتاهیه سبحانغنده سیما و قضااستندندر .
اسم شریفی عبد الله اولوب نقشبندینک
شیخ کبری و حضرت امیر بخارینک پیری در .

مشار الیه ایام جوانیده استانبولده مشغول
تحصیل ایکن سیر ولایت عجم سوداسی ربوده
سودای صغیری اوله رق طوغری خراسانه
عنایت ومولانا طوسیدن علوم ظاهره اخذ
و تلقیسته مباشرت ایشیکن جذبات عشق
آلهی استلاسیله کشدوسنی خواجه بهاء
الدین نقشبندی حضرت ترینک مزار شریفی
اوزرینه آثار . امداد روحانیتلریله مستفیض
کمال باطنی اولمشدر . مشایخدن نیجه
پیر کرامی . و خصوصا حضرت جامی
ایله برلسوب مصاحبت ایشلردر . عجم
سیاحتندن فراغتله استانبوله عودتلریده امیر
بخاری حضرت ترینی خلافتنه قائم مقام نصب
ایدوب کندولری روم ایلی طرفته یکمشاردر
مزار شریفی بکیجه واردار نام قصبه ده
زارنکاه عمومدر . ۸۰۶ سنه هجری به سنده
وفاتی وقوعبولمشدر .
انارندن بری (زاد المشتاقین) نام
تألیفیدر که اداب سلوکه متعلقدر .
بریدیخت نجات الارواح نام رساله سیندر .
بو مطلع آثار شعریه سندن اولوب قبرکا
تحریر قلندی .

مطلع

یفعل الله ما یشاء یحکم الله ما یرید

انسان کامل

طرفه کویان شعرادندر . مزایای خنده
فرای کلماتی مزیل غصه و غم . و لطائف
اشعار طرفه نکاتی رشک انداز هزار تزیینی
عجمدر . حقا که وادی ترزبانیده حسن
اداسی درکار برشاعر صاحب اشتهار ایسه ده
مولدی . ومدت عمری و قننی صنفدن
اولدیغی والحاصل ترجمه تفصیل حالته
دسترس اولنه مامشدر .
یالکز . ۱۰۲۰ سنه سی استانبولده وفات ایلدیگی
ماخذیمز اولان تذکر شعرادن تذکره
اطاقیده کورلدی .
شعرندن بر شمه تحریر ایلمشدر .

نظم

سنک فرح رسانک چقمق چقامزدر
نار دخان آهم آتش یقامزدر

طوغدی طفل امیدم مادر ایامدن
کیمه فریاد ایلیم بو چرخ نافر جامدن

انیس

سلانیکی در . بر مدت خدمت کتابتله
 سلانیکیه وقت پکوردکن صکره پرزین
 ولایت جلیله سنک تشکیکنده مکتوبی معاونلکیله
 اورایه عزیزت و تکرار مجلس اداره ولایت
 باش کتابتله سلانیکیه عودت ایدوب الحاله
 هذه رشحات قلم معجز آثار یله قلمرو (روم
 ایلی) سیراب وریان و او یله بر ادیب
 اریب لیبیک وجودی اولدیار فیض مدار
 ایچون بیوک شرف و شاندر .

مومی الیهک شعرو انشاده حظ و نصیبی وافر
 و مکارم اخلاقه ذات عدیم المثالی بین العرفا
 مثل سایردر .
 مومی الیهک بر غزلی

غزل

امک اگرچه خسته عشقه علاج اولور
 اما کورنجه خسته کوزک لا علاج اولور

بن اغلدقجه اول کل تر اغبرار ایدر
 ابر سر شکدن نم آلور تر مزاج اولور

بکر معانی زاده طبعمه هر زمان
 زینت فزای خجمله که ازدواج اولور

بازار عشقه بن که طوتشدم او کلتنک
 کالای حسنی شمعی رهین رواج اولور

کوندر (انیس) نظیره عزت افندی به
 دعوی صدق جبکه کیم احتیاج اولور
 دیگر بر غزلندن مقرر .

بیت

کون طوغار بعض کیجه عاشق طالع سینه
 کیمش اول مادم نورینه آق ساده بوشب

امه الله

شاعره مشهوره در . استانبول قضا سندن
 معزول ایکن عزم نزهتگاه بقا ایدن قاضی
 زاده نک کریمه نجابت و سیمه سی حمله ارای
 کمال بر بانوی حر سرای معارف و افضال
 اولوب مکمل دیوان ترتیب ایلشدر . سلطان
 احمد ثالث عصرنده انواع کرامات ایله مشهور
 اولان همت افندیدن اخذ ایدارت و سالکة
 طریق بیرامی قدس سره السلامی اولشدر .
 وفاتی ۱۱۱۵ تاریخنده وقوع بولشدر .
 آثار شعریه سندن بر قطعه تحریر قلندی

قطعه

هفته کچمز کویکه مهمان ایدن سن سن بنی
 بلکه هر شب صبحه دک نالان ایدن سن سن بنی

*

دست تدبیر ایله چاک اولسونمی دامان فراق
 افتساب حسنیکه حیران ایدن سن سن بنی

م م

م